

JAVNO OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA

ZA PERIOD

od 1. januar – 31. decembar 2021.

SADRŽAJ

UVOD	5
OSNOVNI PODACI	6
1. NAZIV, SJEDIŠTE I OPŠTI PODACI BANKE	6
2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE	9
2.1. DIONIČARI BANKE	9
2.2. NADZORNI ODBOR BANKE	9
2.3. UPRAVA BANKE	11
2.4. POLITIKE ZA IZBOR I PROCJENU ČLANOVA NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE	13
2.5. ODBOR ZA REVIZIJU	14
2.6. OSTALI ODBORI	14
2.7. ODBOR ZA IMENOVANJE I NAKNADE	15
2.8. ODBOR ZA RIZIKE	15
2.9. NAČIN ORGANIZOVANJA FUNKCIJE INTERNE REVIZIJE I RUKOVODIOCA INTERNE REVIZIJE	15
2.10. IMENOVANJE EKSTERNOG REVIZORA BANKE	16
3. POLITIKA NAKNADA	17
3.1. OPĆENITO INFORMACIJE O POLITICI NAKNADA	17
3.2. INFORMACIJE O VEZI IZMEĐU PLATE I USPJEŠNOSTI, ODNOSNO O KORELACIJI IZMEĐU NAKNADA, USPJEŠNOSTI I RIZIKA ZA SVE ZAPOSLENIKE	18
3.3. GRUPNE NAKNADE PO PODRUČJU POSLOVANJA U TOKU 2021. GODINE	21
3.4. NETO FIKSNE NAKNADE ISPLAĆENE PO SEKTORIMA U 2021. GODINI	21
3.5. ZBIR SVIH NAKNADA PO KATEGORIJAMA ZAPOSLENIKA	22
4. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA	23
4.1. SEKTORI, KONTROLNE FUNKCIJE, KOMITETI I KOMISIJE KOJI SU USPOSTAVLJENI KAKO BI OPERATIVNO IZVRŠAVALI FUNKCIJE KONTROLE I SPROVODILI STRATEŠKE ODLUKE	23
4.1.1. SEKTOR ZA ODOBRAVANJE KREDITNOG RIZIKA	23
4.1.2. SEKTOR ZA KONTROLU RIZIKA	23
4.1.3. SEKTOR SREDSTAVA I FINANSIJSKE INSTITUCIJE	24
4.1.4. KONTROLNE FUNKCIJE BANKE	24
4.1.5. KOMITETI	25
4.2. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	26
4.3. VRSTE RIZIKA	27

4.4. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA KREDITNIM RIZIKOM-----	29
4.4.1. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM-----	29
4.4.2. FUNKCIJE UPRAVLJANJA KREDITNIM RIZIKOM-----	31
4.5. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZIKOM LIKVIDNOSTI-----	33
4.5.1. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI-----	33
4.5.2. FUNKCIJE UPRAVLJANJA RIZIKOM LIKVIDNOSTI-----	35
4.6. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA TRŽIŠNIM RIZIKOM-----	36
4.6.1. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE TRŽIŠNIM RIZIKOM-----	36
4.6.2. FUNKCIJE UPRAVLJANJA TRŽIŠNIM RIZIKOM-----	37
4.7. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA KAMATNIM RIZIKOM/RIZIKOM PROFITNE STOPE-----	37
4.7.1. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM/RIZIKOM PROFITNE STOPE-----	37
4.7.2. FUNKCIJE UPRAVLJANJA KAMATNIM RIZIKOM/RIZIKOM PROFITNE STOPE-----	38
4.8. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA OPERATIVNIM RIZICIMA-----	38
4.9. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA OSTALIM RIZICIMA-----	39
4.10. POVEZANOSTI RIZIČNOG PROFILA BANKE SA NJENOM POSLOVNOM STRATEGIJOM-----	40
4.11. MJERENJE RIZIKA I IZVJEŠTAVANJE-----	41
4.11.1. PROCES IDENTIFIKACIJE RIZIKA-----	41
4.11.2. PRAĆENJE POKAZATELJA -----	43
4.12. POLITIKE SMANJENJA RIZIKA-----	43
4.13. METODOLOGIJA I PROCES TESTIRANJA OTPORNOSTI NA STRES TEST-----	44
4.13.1. TESTIRANJE OTPORNOSTI NA STRES-----	44
4.13.2. SCENARIJI STRES TESTIRANJA-----	45
4.13.3. KORIŠTENJE REZULTATA TESTIRANJA OTPORNOSTI NA STRES-----	46
5. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA-----	47
5.1. OBRAZAC KAPITALA-----	48
5.2. KAPITALNI ZAHTJEVI I STOPE KAPITALA-----	51
5.3. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU-----	52
5.4. IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU-----	52
5.5. IZLOŽENOST BANKE KREDITNOM RIZIKU-----	53
5.5.1. ISPRAVKE VRIJEDNOSTI ZA KREDITNE GUBITKE U SKLADU SA PROGRAMOM ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM I UTVRĐIVANJE OČEKIVANIH KREDITNIH GUBITAKA SA METODOLOGIJOM ZA KLASIFIKACIJU I VREDNOVANJE IZLOŽENOSTI-----	53
5.5.2. UKUPNA PROSJEČNA IZLOŽENOST BANKE-----	56

5.5.3. GEOGRAFSKA PODJELA IZLOŽENOSTI PREMA ZNAČAJNIM PODRUČJIMA-----	57
5.5.4. PODJELA IZLOŽENOSTI PREMA VRSTAMA DJELATNOSTI-----	58
5.5.5. PODJELA IZLOŽENOSTI PREMA VRSTAMA DJELATNOSTI – NASTAVAK-----	59
5.5.6. PREOSTALA ROČNOST IZLOŽENOSTI DRUGE UGOVORNE STRANE-----	60
5.5.7. BRUTO IZLOŽENOST PO GRUPAMA I ZNAČAJNIM PRIVREDNIM GRANAMA-----	61
5.5.8. BRUTO IZLOŽENOST PO ZNAČAJNIM PRIVREDNIM GRANAMA-----	62
5.5.9. PROMJENE U ISPRAVKAMA VRIJEDNOSTI TOKOM PERIODA-----	63
5.5.10. IZLOŽENOSTI PRIJE I POSLIJE KORIŠTENJA KREDITNE ZAŠTITE-----	63
5.5.11. KORIŠTENJE VANJSKIH INSTITUCIJA ZA PROCJENU KREDITNOG RIZIKA-----	64
6. PODACI O FINANSIJSKOJ POLUZI-----	65
7. IZLOŽENOST RIZIKU LIKVIDNOSTI-----	66
8. IZLOŽENOSTI U VLASNIČKA ULAGANJA U KNJIZI TRGOVANJA-----	68
9. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU/RIZIKU PROFITNE STOPE-----	68
10. INTERNA PROCJENA ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP-----	69
11. INTERNA PROCJENA ADEKVATNOSTI LIKVIDNOSTI – ILAAP-----	71
12. NEOPTEREĆENA (NEZALOŽENA) IMOVINA I OPTEREĆENA (ZALOŽENA) IMOVINA-----	72
13. NEKVALITETNE I RESTRUKTUIRANE IZLOŽENOSTI I KOLATERAL STEČEN PREUZIMANJEM I PROVEDBOM IZVRŠNOG POSTUPKA-----	72

UVOD

Bosna Bank International d.d. Sarajevo (u nastavku: Banka) na temelju Odluke o objavljivanju podataka i informacija Banke Službene novine FBiH 39/21 (u daljem tekstu: Odluka) javno objavljuje izvještaj bonitetnih informacija za period od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021. godine (u hiljadama KM).

U ovom izvještaju sadržani su kvalitativni i kvantitativni pokazatelji koje nalaže gore navedena Odluka. Dokument je pripremljen je u skladu sa Uputstvom o popunjavanju obrazaca uz Odluku o objavljivanju podataka i informacija Banke.

Dodatni podaci, informacije i pokazatelji, koji nisu navedeni ili nisu dovoljno detaljno opisani u ovom izvještaju, objavljeni su u Godišnjem finansijskom izvještaju 2021. godina, koji se nalazi na internet stranici Banke.

Bosna i Hercegovina je u velikom dijelu uskladila regulative u oblasti bankarstva sa regulativama Evropske Unije te je javno objavljivanje informacija dio tog procesa.

Objava podataka i informacija je odobrena od strane Uprave Banke 31.05.2022. godine

Osnovni podaci

U skladu sa Odlukom Banka objavljuje podatke i informacije koje se odnose na:

1. Naziv, sjedište i organizacione dijelove,
2. Vlasničku strukturu i organe Banke,
3. Politiku naknada,
4. Strategiju i politiku upravljanja rizicima Banke i obuhvat na pojedinačnoj osnovi,
5. Regulatorni kapital, zaštitni slojevi kapitala, kapitalni zahtjevi i adekvatnost regulatornog kapitala,
6. Podaci o finansijskoj poluzi,
7. Likvidnosne zahtjeve,
8. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja Banke,
9. Kamatni rizik/rizik profitne marže u bankarskoj knjizi,
10. Interni proces procjene adekvatnosti kapitala – ICAAP,
11. Interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti – ILAAP,
12. Neopterećena (nezaložena) imovina i opterećena (založena) imovina,
13. Nekvalitetne restruktuirane izloženosti i kolateral stečen preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka.

1. Naziv, sjedište i opšti podaci Banke

Bosna Bank International d.d. Sarajevo osnovana je 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Bosni i Hercegovini koja posluje na principima islamskog bankarstva.

Banka objavljuje opšte podatke kako slijedi:

- Poslovno ime: Bosna Bank International d.d. Sarajevo
- Sjedište: Trg djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo
- Broj poslovnih jedinica: 37
- Broj telefona i telefaksa: tel 033 275 198, fax 033 203 122
- E-mail adresa: info@bbi.ba
- Internet stranica: www.bbi.ba
- Osnovna djelatnost: Ostalo novčarsko posredovanje

Poslovna mreža

Mreža **Bosna Bank International (BBI) d.d.** Sarajevo na dan 31. decembar 2021. godine broji **37 poslovnih jedinica** kako slijedi:

1. Entitet Federacija BiH

Kanton Sarajevo	Adresa	Mjesto	Telefon
1. Podružnica Sarajevo	Trg djece Sarajeva bb	Sarajevo	033/275-255
Dislocirani šalter u BBI centru	Trg djece Sarajeva 1	Sarajevo	033/275-180
Poslovnica Ferhadija	Trg Fra Grge Martića 4	Sarajevo	033/253-920
Poslovnica Novo Sarajevo	Džemala Bijedića 25 D	Sarajevo	033/257-705
Poslovnica Ilidža	Dr. Mustafe Pintola 1	Sarajevo	033/257-714
Poslovnica Dobrinja	Dobrinjske bolnice 8-9	Sarajevo	033/275-511
Poslovnica Ilijaš	Hašima Spahića bb	Sarajevo	033/275-641
Poslovnica Novi Grad	Bulevar Meše Selimovića 97	Sarajevo	033/257-710
Poslovnica Vogošća	Jošanička 2 do	Sarajevo	033/279-132
Hercegovačko-neretvanski kanton			
2. Podružnica Mostar	Trg Republike 3	Mostar	036/555-710
Poslovnica Konjic	Maršala Tita 35	Konjic	036/712-730
Poslovnica Stolac	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	036/858-912
Srednjo-bosanski kanton			
3. Podružnica Bugojno	Zlatnih ljiljana bb	Bugojno	030/260-021
Poslovnica Travnik	Bosanska 157	Travnik	030/547-032
Poslovnica Gornji Vakuf Uskoplje	Gradska bb	Gornji Vakuf Uskopolje	030/259-681
Poslovnica Vitez	Poslovni centar br. 96	Vitez	030/718-571
Bosansko-podrinjski kanton			
4. Podružnica Goražde	Seada Sofovića Sofe br. 7	Goražde	038/241-491
Zeničko-dobojski kanton			
5. Podružnica Zenica	Ugao ulica Islambegovića put i Maršala Tita	Zenica	032/209-599/593
6. Podružnica Visoko	Alije Izetbegovića br. 39	Visoko	032/731-303
7. Podružnica Kakanj	Alije Izetbegovića 123	Kakanj	032/771-730
8. Podružnica Tešanj	Titova 9	Tešanj	032/656-771
Tuzlanski kanton			
9. Podružnica Tuzla	1 Inženjerske brigade br. 6	Tuzla	035/300-862
Poslovnica Gradačac	Husein-kapetana Gradaševića bb	Gradačac	035/821-096
Poslovnica Gračanica	Mehmeda Ahmedbegovića bb	Gračanica	035/701-124
Poslovnica Srebrenik	1. marta bb	Srebrenik	035/647-782
Poslovnica Živinice	Ulica oslobođenja bb	Živinice	035/743-241
Poslovnica Kalesija	Trg Šehida bb	Kalesija	035/610-371

Poslovnica Tuzla II	Armije BiH 1	Tuzla	035/365-233
Unsko-sanski kanton			
10. Podružnica Bihać	Husrefa Redžića 6	Bihać	037/329-611/612
Poslovnica Cazin	Dr. Irfana Ljubijankića bb	Cazin	037/510-103
Poslovnica B. Petrovac	Bosanska 11	Bosanski Petrovac	037/883-202
Poslovnica Sanski Most	Mahala 2	Sanski Most	037/688-680
Poslovnica Bužim	505. Viteške Brigade na broju 55	Bužim	037/307-470

2. Entitet Republika Srpska

	Adresa	Mjesto	Telefon
1. Filijala Banja Luka	Prvog krajiškog korpusa 2	Banja Luka	051/329-810
2. Filijala Bijeljina	Gavrila Principa 12	Bijeljina	055/991-900
3. Filijala Bratunac	Svetog Save 40	Bratunac	056/420-131

3. Brčko distrikt BiH

	Adresa	Mjesto	Telefon
1. Filijala Brčko	Bulevar mira 2	Brčko	049/235-950

2. Vlasnička struktura i organi Banke

2.1 Dioničari Banke

Vlasnička struktura			
Red br:	Dioničari koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redosljed po veličini učešća)	%	učešća
		Obične dionice	Prioritetne dionice
1.	Islamic Development Bank (IDB)	45,46%	
2.	Abu Dhabi Islamic Bank (ADIB)	27,27%	
3.	Dubai Islamic Bank (DIB)	27,27%	

2.2 Nadzorni odbor Banke

Članovi Nadzornog odbora Banke:		
Br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Abdulaziz Al Mheiri, Predsjednik, od 2004. godine	Al Mheiri je trenutno član odbora Dubai Islamic Bank; član je Savjetodavnog vijeća Dubai-ja; član odbora Borse Dubai, te član Dubai Interational Capital LLC. Ranije član tima, na kraju generalni direktor državne banke Abu Dhabi Bačelor nauka na Američkom koledžu u Švicarskoj
2.	Abdulla Al Shehhi, zamjenik Predsjednika, od 2015. godine	Al Shehhi je Generalni menadžer za međunarodni razvoj u Abu Dhabi Islamic Bank, ranije u istoj banci obavljao funkciju Izvršnog dopredsjednika, Rukovodioca Trezora i finansijskih institucija, Direktora odjela za ljudske resurse. Završio Master poslovne administracije

Članovi Nadzornog odbora Banke:		
Br.	Ime i prezime	Kratka biografija
		Univerzitet UAE, Bečelor nauka Univerzitet Južna Karolina, US.
3.	Muhammed Umair Husain, član, od 2017. godine	Umair Husain je specijalista za investicije u Islamskoj razvojnoj banci, Saudijska Arabija i saradnik Islamskog finansijskog servisa (IFSB) u svojstvu supervizora. Ovlašteni finansijski analitičar, Msc Računovodstvo i finansije, Londonska škola ekonomije, Bačelor posl.admin., Institut za posl.admin., Pakistan
4.	Sharol Razar, član, od 2013. godine do 07.06.2021. godine Abdelmonem Mohamad Sharaf, od 07.06.2021	Viši saradnik za investicije IsDB Jeddah Rukovodeći menadžer upravljanja portfolijom investicija, IsDB, Jeddah. Magistar finansija, Univerzitet Bradford, UK, Magistar poslovne administracije, B.A računovodstvo
5.	Kamil Gokhan Bozkurt, član, od 2013. godine do 07.06.2021. godine Nedim Haverić od 07.06.2021. godine	Generalni direktor Nuh Cimento, Koaceli, Turska; član nadzornog odbora BBI Real Estate; član nadzornog odbora United Bank of Albania Direktor Capitalia d.o.o. Sarajevo (2010-trenutno) Direktor sektora poslovanja sa pravnim licima Unicredit Bank (2005-2010), Fondacija za održivi razvoj LDP (2000-2005) Dipl.ekonomista-Ekon.fakultet SA Računovodstveni studij, ACCA, UK

2.3 Uprava Banke

Članovi Uprave Banke		
Br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Amer Bukvić, Predsjednik Uprave, od 2006. godine do 30.06.2021.godine Emina Šišić, Predsjednik Uprave/CEO od 09.2021. godine, v.d. Predsjednik Uprave/CEO od 07.2021; 2015-06.2021 Član Uprave za rizike	Predsjednik Nadzornog odbora United Bank of Albania (UBA), Albanija; Član Odbora, Savjetodavni odbor IEDC – Bled School of Management Predsjedavajuća Odbora za reviziju i član Odbora direktora - United Bank of Albania; 2013-2015 Direktor - United Bank of Albania (UBA); Direktor Sektora operacija BBI Bank, Rukovodilac odjeljenja za dokumentarne poslove Raiffeisen bank. MBA - Griffith College Dublin/Nottingham Trent University UK Dipl.oec – Ekonomski fakultet UNSA
2.	Emir Čehajić, član Uprave (Grupa za IT i operacije), do 30.06.2021. godine Edin Brkić, privremeni član Uprave od 01.07.2021, Član Uprave od 28.09.2021. godine	Član Uprave Banke od 2010. godine CFO – Oman Development Bank, Direktor Sektora za Corporate i finansije – BBI, Direktor prodaje – IMTEC, Generalni direktor – Tehnomobil, Generalni direktor – Euro Asphalt Engineering, Izvršni direktor - KIM TEC, Direktor prodaje – Nexa, Finansije - Coca Cola. IEDC – Poslovna škola Bled, samostalni računovođa EFSA, dipl. Oec. Univesiti Malaysia

Članovi Uprave Banke		
Br.	Ime i prezime	Kratka biografija
3.	Nedžad Gušić, Član Uprave od 28.09.2021. godine, privremeni član Uprave od 01.07.2021	Rukovodilac odjeljenja za SME klijente u Sektoru za poslovanje sa pravnim licima i Voditelj odjela finansijskog menadžmenta i investicionog savjetovanja – BBI, dugogodišnje bankarsko iskustvo u Intesa Sanpaolo banci.
4.	Dino Ibrahimović, Član Uprave od 28.09.2021. godine	Direktor sektora za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom - BBI. Rad u Volks i Procredit bank. Sudski vještak ekonomske struke, Ovlašteni procjenitelj, Magistar poslovne admin. - Američki univerzitet u BiH), Dipl.oec.- EFSA

Direktorske funkcije članova Nadzornog odbora i Uprave Banke:

Red. Br.	Ime i prezime člana NO ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija	Broj neizvršnih direktorskih funkcija	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u grupi čija je glavna aktivnost neprofitne prirode
1.	Abdulaziz Al Mheiri	0	4	0	0	0
2.	Abdulla Al Shehhi	0	1	0	0	0
3.	Muhammed Umair Husain	0	1	0	0	0
4.	Abdelmonem Mohamad Sharaf	0	1	0	0	0
5.	Nedim Haverić	0	1	0	0	0
6.	Emina Šišić	1	1	0	0	0
7.	Nedžad Gušić	1	0	0	0	0

Red. Br.	Ime i prezime člana NO ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija	Broj neizvršnih direktorskih funkcija	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u grupi čija je glavna aktivnost neprofitne prirode
8.	Edin Brkić	1	0	0	0	0
9.	Dino Ibrahimović	1	0	0	0	0

2.4. Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

Skupština Banke je donijela Politike za izbor i procjenu članova organa Banke (Nadzorni odbor i Uprava Banke) pod brojem 1117-7/18 od 12.03.2018. godine, odnosno novi tekst pod brojem: 1443-1/21 od 30.12.2021. godine.

Ovim dokumentom detaljnije su propisani kriteriji i postupci za procjenu predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora i Uprave Banke u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustva za obavljanje funkcije članova organa Banke, te mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada kandidati ili članovi organa Banke nisu primjereni za obavljanje funkcije.

Odredbama ove Politike je definirano da će Banka vršiti procjenu članova organa Banke u sljedećim slučajevima:

- U postupku kandidiranja članova Nadzornog odbora za novi četverogodišnji mandat, u komunikaciji Banke sa dioničarima Banke i u postupku kandidiranja članova Uprave Banke (zavisno od odluke Nadzornog odbora koja procedura kandidiranja će se obaviti), a u svakom slučaju prije podnošenja zahtjeva FBA za davanje prethodne saglasnosti za imenovanje;
- U toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova odbora Banke, a najmanje jednom godišnje;
- U drugim slučajevima za koje Nadzorni odbor Banke svojom odlukom ili na prijedlog Uprave Banke ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana organa Banke.

Također, ovim dokumentom se definišu nivoi ovlaštenja i odgovornosti za procjenu, opšti zahtjevi za procjenu, postupak procjene, obaveze dostave procjene prema FBA, postupanje Banke kod procjena, potreba ponovne procjene, obaveze članova organa Banke, procjene ostalih zaposlenika Banke, mjere Banke u slučaju ocjene neprimjerenosti, kriteriji i procjena ugleda, kriteriji i procjena iskustva, te drugi bitni kriteriji kod procjene. Banka posebno vodi računa prilikom procjene o utvrđivanju nezavisnosti članova organa Banke, odnosno sposobnosti člana da samostalno obavlja svoju dužnost u interesu Banke i bez uticaja drugih lica koja mogu dovesti do sukoba interesa, te da postoje kolektivna i individualna znanja i stručne spoznaje za obavljanje funkcija, kao i mogućnost posvećivanja dovoljno vremena u radu organa Banke.

2.5. Odbor za reviziju

Članovi Odbora za reviziju Banke:

1. Harun Kapetanović, Predsjednik, do 28.09.2021. godine
Član nadzornog odbora BBI Real Estate d.o.o. Sarajevo
2. Zamir Bukhari, član do 28.09.2021., Predsjednik, od 28.09.2021. godine
Dubai Islamic Bank, zamjenik predsjedavajućeg International Business Unit.
3. AbdulHakim Kanan, zamjenik Predsjednika
Direktor Odjela za reviziju i rizike u Abu Dhabi Islamic Bank; član Odbora za reviziju u Nacionalnoj razvojnoj banci Egipat
4. Prof.dr. Azra Zaimović, član, od 02.11.2021. godine
Redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu; član odbora za reviziju Raiffeisen Invest.

2.6. Ostali odbori

Banka objavljuje članove ostalih odbora koje je uspostavio Nadzorni odbor:

- Odbor za imenovanja i naknade
- Odbor za rizike

2.7. Odbor za imenovanje i naknade

Odbor za imenovanja i naknade je formiran odlukama Nadzornog odbora od 12.03.2018. i 22.10.2018. godine, odnosno 21.06.2021. godine, u sastavu:

1. Abdulla Al Shehhi, zamjenik Predsjednika Nadzornog odbora, predsjednik Odbora za imenovanje i naknade
2. Muhammad Umair Husain, član Nadzornog odbora, član Odbora za imenovanje i naknade;
3. Nedim Haverić, član Nadzornog odbora, član Odbora za imenovanje i naknade od 21.06.2021. godine;
4. Amer Bukvić, Predsjednik Uprave do 30.06.2021. godine, član Odbora za imenovanje i naknade do 21.06.2021. godine,
5. Emir Čehajić, član Uprave Banke do 30.06.2021. godine, član Odbora za imenovanje i naknade (bez prava glasa i ujedno sekretar Odbora za imenovanje i naknade) do 21.06.2021. godine; i
6. Direktor sektora za HR, član Odbora za imenovanje i naknade i ujedno sekretar Odbora za imenovanje i naknade, od 21.06.2021. godine.

Sektor za HR pruža stručnu pomoć u radu Odbora.

Nadležnost Odbora za imenovanje i naknade se utvrđuje odredbama Zakona o bankama i drugim propisima FBA, te Poslovnikom o radu Odbora. Imajući u vidu strukturu, veličinu i kompleksnost poslovanja Banke, Nadzorni odbor Banke je formirao jedan odbor koji pokriva i imenovanja i naknade. Sjednica odbora se održava najmanje dva puta godišnje ili češće po odluci Predsjednika ili ukoliko to zahtijeva situacija.

2.8. Odbor za rizike

Odbor za rizike je formiran odlukama Nadzornog odbora od 12.03.2018. i 22.10.2018. godine, odnosno 21.06.2021. godine, u sastavu:

1. Kamil Gokhan Bozkurt, član Nadzornog odbora, predsjednik Odbora za rizike do 21.06.2021. godine;
2. Nedin Haverić, član Nadzornog odbora, predsjednik Odbora za rizike od 21.06.2021. godine;
3. Muhammad Umair Husain, član Nadzornog odbora, član Odbora za rizike;
4. Mohamed Sharaf, član Nadzornog odbora, član Odbora za rizike od 21.06.2021. godine;
5. Amer Bukvić, Predsjednik Uprave do 30.06.2021. godine, član Odbora za rizike do 21.06.2021. godine;
6. Emina Šišić, član Uprave Banke do 30.06.2021. godine, član Odbora za rizike (bez prava glasa i ujedno sekretar odbora za rizike) do 21.06.2021. godine; i
7. Direktor sektora za kontrolu rizika, član Odbora za rizike i ujedno sekretar Odbora za rizike, od 21.06.2021. godine.

Nadležnost Odbora za rizike se utvrđuje odredbama Zakona o bankama i drugim propisima FBA, te Poslovnikom o radu Odbora. Sjednica Odbora se održava najmanje dva puta godišnje ili češće po odluci Predsjednika ili ukoliko to zahtijeva situacija.

2.9. Način organizovanja funkcije Interne revizije i rukovodioca interne revizije

Sektor Interne revizije je samostalni organizacioni dio Banke neovisan od Uprave Banke, te direktno odgovoran Nadzornom odboru i Odboru za reviziju Banke. Kontrolna funkcija Interne revizije provodi nepristrasnu, nezavisnu, stalnu i sveobuhvatnu kontrolu nad poslovanjem Banke, te svojim objektivnim uvjerenjem zasnovanim na procjeni rizika doprinosi implementiranju ciljeva Banke i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, sistema internih kontrola i upravljanja Bankom.

Ocjene kvaliteta i efikasnosti internih kontrola, uključujući procjenu sistema upravljanja rizicima i procesima, dostavljaju se Upravi Banke, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru, kao i revidiranim organizacionim jedinicama Banke u vidu revizijskih izvještaja.

Kontrolna funkcija Interne revizije vrši revizorsku funkciju sa posebnom profesionalnom pažnjom, u skladu sa stručnim načelima i standardima Interne revizije, kao i internim pravilima rada Interne revizije. Pri tome se pridržava važećeg zakonodavstva, propisa i regulative koja reguliše oblast poslovanja koja je predmet revizije.

U skladu sa Zakonom o bankama FBiH, Nadzorni odbor Banke imenuje i razrješava, donosi odluku o naknadama nosioca kontrolne funkcije Interne revizije, te imenuje interne revizore. Povelja Interne revizije, kao i drugi dokumenti koji definiraju rad kontrolne funkcije Interne revizije su usvojeni od strane Nadzornog odbora Banke.

Sektorom interne revizije rukovodi glavni interni revizor Banke, čiju funkciju je obavljao Enver Redžović do 31.12.2021. godine.

2.10. Imenovanje eksternog revizora Banke

Nezavisnog eksternog revizora imenuje Skupština Banke na prijedlog Nadzornog odbora, uz prethodno pribavljeno odobrenje FBA, na period od 3 godine (u skladu sa novom zakonskom regulativom). Nezavisni eksterni revizor obavlja aktivnosti eksterne revizije u Banci na način i pod uslovima propisanim zakonima, odlukama FBA i međunarodnim računovodstvenim standardima. Eksterni revizor Banke za 2021. godinu je bila revizorska kuća Deloitte d.o.o. Sarajevo.

3. Politika naknada

3.1. Općenito informacije o politici naknada

Politika naknada je utemeljena na Zakonu o bankama i Odluci o sistemu internog upravljanja u bankama.

Nadzorni odbor, Uprava, te Odbor za naknade i imenovanja i Odbor za rizike su dužni aktivno sarađivati u cilju osiguranja da ova Politika i njena provedba bude usklađena sa obimom preuzetog rizika i efikasnim i primjerenim upravljanjem rizicima.

Nadzorni odbor Banke donosi i najmanje jednom godišnje preispituje temeljna načela i provedbu ove politike, te donosi sljedeće odluke o:

- ukupnom iznosu varijabilnih naknada koju Banka isplaćuje radnicima za određenu poslovnu godinu
- naknadama članova Uprave, Sekretara banke i zaposlenika u kontrolnim funkcijama, na pojedinačnoj osnovi, na prijedlog Predsjednika uprave Banke
- smanjenju, neisplaćivanju ili ukidanju varijabilnih naknada, uključujući odredbe o malusu i povratu naknada, ako dođe do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke.

Nadzorni odbor je, u skladu sa zakonskim propisima, osnovao Odbor za naknade i imenovanja (u daljem tekstu: Odbor) u decembru 2018. godine.

Čine ga predsjednik i najmanje dva člana. Članovi Odbora se imenuju iz članova Nadzornog odmora i najviše jednog lica iz stručnih službi Banke.

Odbor će na godišnjoj osnovi preispitivati politiku naknada i ostalih beneficija koje se isplaćuju radnicima Banke.

Odbor za naknade priprema odluke za Nadzorni odbor o ukupnom iznosu varijabilnog dijela koje Banka utvrdi za sve radnike u poslovnoj godini, za članove Uprave, Menadžmenta, te zaposlenike koje obavljaju kontrolne funkcije.

Odbor za naknade i imenovanja ima sljedeće zadatke:

- Pružanje podrške Nadzornom odboru Banke pri donošenju i redovnom pregledu opštih principa ovih Politika,
- Pružanje podrške i savjetovanje Uprave Banke prilikom pripremanja prijedloga Politika,
- Sastavljanje prijedloga odluka Nadzornog odbora
- Sastavljanje prijedloga odluka Nadzornog odbora Banke koje imaju uticaj na rizike i upravljanje rizicima Banke
- Davanje prijedloga Nadzornom odboru Banke vezanih za eventualno korištenje konsultantskih usluga u pogledu Politika i njenog provođenja
- Preispitivanje i provjera provođenja Politika ili pružanje podrške Nadzornom odboru Banke pri preispitivanju i provjeri provođenja Politika, itd.

Tokom 2021. godine održano je šest sjednica Odbora za naknade i imenovanja.

3.2. Informacije o vezi između plate i uspješnosti, odnosno o korelaciji između naknada, uspješnosti i rizika za sve zaposlenike

Za mjerenje uspješnosti zaposlenika BBI koriste se operativni poslovni ciljevi koji proizilaze iz poslovne strategije i ciljeva BBI, korporativne kulture i vrijednosti, dugoročnih interesa BBI i dioničara, te Strategije rizika u pogledu promovisanja primjerenog i efikasnog upravljanja rizicima, na način da ne potiče preuzimanje rizika koji prelazi nivo prihvatljivog rizika za Banku.

Nadzorni odbor BBI na prijedlog Uprave usvaja poslovnu strategiju i operativni plan Banke.

Na osnovu Poslovne strategije i operativnog plana Uprava Banke, definiše ciljeve i ključne pokazatelje uspješnosti organizacionih jedinica.

Na osnovu ciljeva i ključnih pokazatelja uspješnosti definisanih operativnim planom, rukovodioci organizacionih jedinica definišu ciljeve i ključne pokazatelje svakog zaposlenika.

Ciljeve uspješnosti i ključne pokazatelje uspješnosti za članove Uprave i rukovodioce kontrolnih funkcija, usvaja Nadzorni odbor u skladu sa Poslovnom strategijom i operativnim planom Banke.

Uprava predlaže Odboru za naknade i imenovanja postavljanje ciljeva za identifikovane zaposlenike, izuzev onih koji su u nadležnosti Nadzornog odbora, koje potom Odbor za naknade i imenovanja dostavlja Nadzornom odboru na odlučivanje.

Sistem upravljanja radnim učinkom i mjerenje ostvarenih ciljeva propisuje se Procedurom za upravljanje radnim učinkom zaposlenika Banke.

Zaposlenici u BBI, za izvršeni rad, imaju pravo na fiksne naknade i varijabilne naknade.

Fiksne naknade odražavaju profesionalno iskustvo, stepen obrazovanja i edukacije, stručnosti i vještine, te odgovornosti koje proizlaze iz opisa radnog mjesta pojedinog zaposlenika i isplaćuje se svim zaposlenicima u skladu sa internim aktom kojim su definisane plaće i naknade u Banke.

Varijabilne naknade odražavaju uspješnost koja je održiva i koja je prilagođena rizicima, kao i uspješnost koja nadmašuje standard očekivan u skladu s opisom radnog mjesta pojedinog zaposlenika.

Banke mora voditi računa o primjerenom odnosu između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada za sve kategorije zaposlenika, te za iste odrediti primjerenu gornju granicu tog odnosa, iznad koje isplata varijabilnog dijela naknada nije dopuštena.

Pri određivanju odnosa između fiksnog i varijabilnog dijela, uzima se u obzir:

- kvaliteta mjerenja uspješnosti i s tim povezano prilagođavanje naknada rizicima,
- dužina perioda odgode i zadržavanja naknada,
- vrsta, obim i složenost poslovnih aktivnosti Banke,
- vrste rizika kojima je Banka izložena,
- kategorija kojoj određeni zaposlenik pripada,
- pozicija zaposlenika u organizacionoj strukturi, te ovlaštenja i odgovornosti povezane sa tom pozicijom,
- drugi elementi za koje Banka procijeni da su važni u periodu procjene.

Varijabilne naknade su naknade koje se isplaćuju u obliku dodatnih isplata ili drugih beneficija, a ovise o individualnoj uspješnosti zaposlenika, poslovne jedinice i BBI ili ostvarenju drugih (ugovorenih) kriterija.

Pravo na varijabilnu naknadu imaju svi zaposlenici, u skladu sa ugovorom o radu, Procedurom za procjenu radnog učinka i odlukom Uprave.

Isplata varijabilne naknade nije garantovana.

Banka je dužna prije isplate varijabilnih naknada provesti ponovnu procjenu uspješnosti u svrhu prilagodbe varijabilnih naknada s dodatnim rizicima koji su utvrđeni nakon dodjele varijabilnih naknada.

Varijabilne naknade mogu se isplatiti jedino u slučaju ako je finansijski položaj Banke održiv i ako je isplata varijabilnih naknada opravdana, o čemu odlučuje Nadzorni odbor.

Nadzorni odbor će donijeti odluke o:

- ukupnom iznosu varijabilnih naknada koje će BBI isplatiti radnicima za određenu poslovnu godinu,
- naknadama članova Uprave, Sekretara banke i zaposlenika u kontrolnim funkcijama, na pojedinačnoj osnovi, na prijedlog Predsjednika,
- smanjenju, neisplaćivanju ili ukidanju varijabilnih naknada, uključujući odredbe o malusu i povratu naknade, ako dođe do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke.

Odluke Nadzornog odbora iz prethodnog stava predlaže i provodi Uprava, u skladu sa ovom Politikom.

Iznos varijabilnih naknada članova višeg rukovodstva i zaposlenika BBI koji ne spadaju u kategoriju identifikovanih zaposlenika, Nadzorni odbor može donijeti na grupnoj osnovi, a Predsjednik je ovlašten da donese odluku o pojedinačnoj isplati istih. Uprava je dužna informisati Nadzorni odbor o naknadama zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na profil rizičnosti Banke.

BBI je dužna odgoditi i odrediti raspored isplate u periodu odgode za značajan udio varijabilne naknade identifikovanog zaposlenika na primjeren vremenski period. Udio varijabilne naknade identifikovanog zaposlenika koji će se odgoditi i dužina perioda odgode određuje se u skladu sa:

- pozicijom, odgovornostima i zadacima identifikovanog zaposlenika,
- poslovnim ciklusom i karakteristikama poslovanja Banke,
- rizicima Banke i nivoom rizika koju identifikovani zaposlenik može preuzeti,
- odnosom između fiksne i varijabilne naknade, te iznosom varijabilnih naknada identifikovanog zaposlenika.

Bez obzira na navedeno, Banka je dužna odgoditi najmanje 40% varijabilnog dijela naknade identifikovanog zaposlenika. Izuzetno, ako je iznos varijabilnog dijela naknade izrazito visok, Banka je dužna odgoditi plaćanje najmanje 60% varijabilnog dijela naknade identifikovanog zaposlenika.

Period odgode varijabilne naknade ne smije biti kraći od tri godine, a izuzetno, za one identifikovane zaposlenike koji imaju najveći značajan uticaj na profil rizičnosti BBI, period odgode ne smije biti kraći od pet godina.

Banka je dužna značajan udio varijabilne naknade, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku finansijskih instrumenata. Udio varijabilne naknade, koji će se isplatiti u obliku finansijskih instrumenata, određuje se u skladu sa pozicijom, ovlaštenjima i odgovornostima identifikovanog zaposlenika, iznosom varijabilnih naknada identifikovanog zaposlenika i nivoom rizika koju identifikovani zaposlenik može preuzeti.

Nezavisno od prethodnog člana, najmanje 50% svake varijabilne naknade, mora se sastojati od finansijskih instrumenata. Varijabilni dio naknade, koji se sastoji od finansijskih instrumenata izračunava se kao omjer između iznosa varijabilnog dijela naknada koji se dodjeljuju u instrumentima i sume varijabilnog dijela naknada koji se dodjeljuju u gotovini i drugim pogodnostima, u trenutku dodjele.

Finansijski instrumenti koje koristi Banka za dodjelu varijabilnih naknada moraju doprinijeti usklađivanju varijabilnih naknada sa uspjehom i rizicima Banke. Finansijski instrumenti u smislu ove Politike mogu biti:

- a) obične dionice,
- b) finansijski instrumenti povezani sa običnim dionicama, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugovorenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja naknade,
- c) prioritetne dionice,
- d) dionice matičnog društva pravnog lica i finansijski instrumenti povezani sa dionicama matičnog društva pravnog lica, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugovorenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja naknada,
- e) ostali finansijski instrumenti za čije je korištenje dobila prethodnu saglasnost Agencije.

Kod korištenja finansijskih instrumenata, Banka je dužna usvojiti primjerenu politiku zadržavanja naknada, kojom se motivacija zaposlenika usklađuje sa dugoročnim interesima Banka, pri čemu se politika zadržavanja naknada primjenjuje na odgođene i neodgođene varijabilne naknade.

Banka ne smije identifikovanom zaposleniku isplatiti dividende ili prinos na finansijske instrumente koji su mu dodijeljeni i odgođeni, ni u periodu odgode, ni nakon završetka perioda odgode. Svi prinosi, odnosno dividende koje bi mogle biti isplaćene u periodu odgode, postaju vlasništvo Banke.

3.3. Grupne naknade po području poslovanja u toku 2021. godine

Neto Varijabilne naknade (mjesečne i godišnja) isplaćene po sektorima u 2021. godini

(u 000 BAM)

Naknade po kategorijama	Broj radnika	Ukupan iznos neto naknade iskazan po sektorima
Upravljačke funkcije	6	116
Front	301	753
Podrška	140	341
Rizici	14	32
Kontrolne funkcije	27	68
Total	488	1.310

3.4. Neto fiksne naknade isplaćene po sektorima u 2021. godini

(u 000 BAM)

Naknade po kategorijama	Broj radnika	Ukupan iznos neto naknade iskazan po sektorima
Upravljačke funkcije	6	1.182
Front	301	3.678
Podrška	140	2.277
Rizici	14	309
Kontrolne funkcije	27	562
Total	488	8.008

3.5. Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika

Zbir svih neto naknada po kategorijama radnika, te informacije o naknadama podjeljene na Upravu, Nadzorni odbor i ostale radnike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil banke.

			(u 000 BAM)
Naknade po kategorijama radnika	Fiksne naknade	Varijabilne naknade	Ukupno
Upravljačke funkcije	1.182	116	1.298
Front	3.678	753	4.431
Podrška	2.277	341	2.618
Rizici	309	32	341
Kontrolne funkcije	562	68	630
	8.008	1.310	9.318

Naknade po kategorijama radnika	Broj	Ukupne naknade 000 KM
Nadzorni odbor	7	197
Članovi Uprave banke	6	1.367

Broj radnika čije naknade iznose sto hiljada BAM ili više po finansijskoj godini.

Utvrđeni broj radnika čiji ukupni godišnji neto primici u finansijskoj godini prelaze iznose sto hiljada iznosi 4 (četiri).

4. Strategija i politika upravljanja rizicima

4.1. Sektori, kontrolne funkcije, komiteti i komisije koji su uspostavljeni kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateške odluke

4.1.1. Sektor za odobravanje kreditnog rizika

Sektor za odobravanje kreditnog rizika, kao posebna organizaciona jedinica funkcionalno i organizaciono odvojena od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, odgovoran je za sistem ocjene kreditnog rizika u Banci.

Sektor odobravanja kreditnih rizika u svom sastavu ima jedno odjeljenje i to Odjeljenje za ocjenu kreditnog rizika koje je nadležno i odgovorno za nezavisnu procjenu kreditnog rizika pojedinačnih klijenata/transakcija i davanje mišljenja sa ocjenom rizika nadležnim tijelima za donošenje odluka u okviru pojedinačnog rizika i Politike finansiranja. Također, vrši praćenje usklađenosti aplikacija za finansiranje sa ciljevima Banke u pogledu nivoa rizika te upozorava na eventualna odstupanja definisanih pragova, vodi zapisnike sa FI Komiteta za pravna lica i učestvuje u izradi odluka za odobravanje finansiranja.

4.1.2. Sektor za kontrolu rizika

Sektor za kontrolu rizika kao jedna od kontrolnih funkcija Banke organizovana je kako slijedi:

- Odjeljenje za kontrolu kreditnog rizika
- Odjeljenje za tržišni rizik i
- Odjeljenje za operativni rizik i informatičku sigurnost.

Direktor sektora za kontrolu rizika je ujedno rukovodilac kontrolne funkcija Banke za rizike.

Sektor za kontrolu rizika je nadležan za:

- upravljanje, analizu i izvještavanje o kvaliteti portfolija Banke sa aspekta kreditnog rizika, uključujući i rizik koncentracije
- upravljanje i izvještavanje o tržišnom i operativnom riziku, izrada regulatornih rezervi i rezervi u skladu sa MSFI 9, kao i upravljanje i monitoring kolateralima
- praćenje i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju
- sprovođenje stres testiranja
- vršenje ocjene adekvatnosti i efikasnosti internih kontrola
- vršenje provjere efikasnosti metoda za upravljanje rizicima
- vršenje analize praćenja i izvještavanja o adekvatnosti kapitala i likvidnosti Banke, kao i provjeru strategija i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala.

4.1.3. Sektor sredstava i finansijskih institucija

Sektor sredstava i finansijskih institucija odgovoran je za:

- upravljanje izvorima finansiranja i likvidnost Banke,
- praćenje pokazatelje likvidnosti i devizne pozicije,
- planiranje likvidnosti banke (dnevne, sedmične, kvartalane),
- Plan izvora banke,
- Plan likvidnosti za nepredviđene slučajeve.
- Organizovanje rada Komisiju za likvidnost,
- Organizovanju sjednica ALCO Komiteta i pripremi materijala za istu,
- upravljanje trezorskim plasmanima,
- upravljanje i izvještavanje o poslovanju sa ovlaštenim mjenjačima.

4.1.4. Kontrolne funkcije banke

Funkcija praćenja usklađenosti je sastavni dio sistema kontrolnih funkcija Banke, uz funkciju upravljanja rizicima i funkciju interne revizije, te predstavlja sistem uspostavljen sa ciljem da osigura da Banka posluje u skladu sa relevantnim zakonima i regulatornim zahtjevima, kao i drugim standardima, smjernicama, kodeksima i profesionalnim praksama.

Rizik usklađenosti je rizik od izricanja mogućih mjera i kazni, te rizik od nastanka značajnog finansijskog gubitka koji Banka može pretrpiti zbog neusklađenosti s propisima i standardima. Rizik usklađenosti podrazumijeva identifikovanje propusta i procjenu rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja Banke sa zakonom i drugim propisima, posebno rizika od provođenja mjera i sankcija FBA i drugih nadležnih organa, te finansijskih gubitaka.

Funkcija praćenja usklađenosti poslovanja Banke uspostavljena je kao odvojena i nezavisna organizaciona jedinica.

Odjeljenje za usklađenost poslovanja i AML je organizovano na način da u okviru ove organizacijske jedinice posluju dva hijerarhijski niža organizacijska odsjeka:

- Odsjek za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
- Odsjek za regulatornu usklađenost.

Rukovodilac Odjeljenja je nositelj funkcije praćenja usklađenosti Banke, koga imenuje i razrješava Nadzorni odbor Banke. Banka o imenovanju obavještava Agenciju za bankarstvo FBiH.

Provođenje aktivnosti Funkcije praćenja usklađenosti obuhvata minimalno slijedeće poslove:

- praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa zakonima, propisima Agencije i drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje Banke,
- identifikovanje propusta i procjenu rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja Banke sa zakonom i drugim propisima, posebno rizika od sprovođenja nadzornih mjera i sankcija Agencije i drugih nadležnih organa, finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik,

- savjetovanje Uprave Banke i drugih odgovornih lica o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o aktuelnostima iz tih područja,
- procjenu efekata koje će na poslovanje Banke imati izmjena relevantnih propisa.

Funkcija praćenja usklađenosti je ovlaštena i za poduzimanje sljedećih aktivnosti:

- praćenje novih propisa i izmjena u zakonima,
- analiza novih propisa i njihov uticaj na poslovanje Banke,
- pružanje savjeta i podrške Upravi i organizacionim jedinicama u svim pitanjima koja se odnose na rizik usklađenosti,
- provjera usklađenosti novih proizvoda,
- provođenje identifikacije i procjene rizika usklađenosti kojima je Banka izložena,
- izrada godišnjeg plana rada Funkcije praćenja usklađenosti;
- izrada kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaje o radu Funkcije praćenja usklađenosti,
- direktno izvještavanje Nadzornog odbora, Odbora za reviziju, Uprave Banke, kao i druge nadležne odbore,
- upravljanje situacijama koje predstavljaju ili mogu predstavljati sukobe interesa,
- organizovanje edukacija i jačanje kulture usklađenosti poslovanja kod zaposlenika,
- izvještavanje organa Banke o usklađenosti postupanja sa Etičkim Kodeksom,
- analiza politika naknada i učešće u radnoj grupi za izradu politika naknada,
- kontrola usklađenosti postupanja sa prigovorima klijenata,
- analiza usklađenosti ICAAP-a i ILAAP-a.

Funkcija praćenja usklađenosti dužna je da sastavlja kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje o radu. Izvještaje o radu Funkcije, uz pribavljeno izjašnjenje Uprave i Odbora za reviziju, usvaja Nadzorni odbor Banke. Funkcija praćenja usklađenosti najmanje jednom godišnje učestvuje na sjednicama tijela koje izvještava.

4.1.5. Komiteti

U okviru organizacione šeme Banke osim gore navedenih funkcija Banke uspostavljeni su sljedeći Komiteti koji učestvuju u upravljanju rizicima:

- Komitet za upravljanje aktivom i pasivom (engl. Assets and Liability Management Committee - ALCO) nadležan je da formira, revidira, analizira i sprovodi politiku upravljanja aktivom i pasivom Banke i donositi odluke o pitanjima koja se odnose na likvidnost Banke i upravljanje imovinom i obavezama.
- Komitet za finansiranja i investicije Banke (FI komitet) odobrava izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki – finansiranja i investicija u okvirima utvrđenim aktima Banke.
- Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom (Remedial komitet) donosi odluke iz domena naplate problematičnih potraživanja, te prodaje nekretnina i pokretnih stvari preuzetih u postupcima naplate.

4.2. Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima koji obuhvata procjenjivanje/mjerenje rizika, testiranje otpornosti na stres, praćenje rizika, utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti, planiranje kapitala i praćenje adekvatnosti kapitala. Banka na ovaj način efikasno upravlja svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu poslovnih aktivnosti i obezbjeđuje da rizični profil banke bude u skladu sa utvrđenim apetitom za rizik.

U cilju adekvatnog i kontinuiranog upravljanja rizicima Banka ima definisanu organizacionu strukturu koja podržava navedeni sistem upravljanja rizicima.

Kontrola i upravljanje rizicima u Banci se sprovode na osnovu poslovne strategije i strategije rizika usvojenih od strane Nadzornog odbora.

Strategija upravljanja rizicima definiše osnovne ciljeve i osnovne principe upravljanja rizicima i dio je ukupne strategije upravljanja Bankom.

Sklonost prema rizicima podrazumijeva nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme radi ostvarivanja svojih strategija i politika. Ciljevi upravljanja rizicima usklađeni su sa planom poslovanja Banke i temelje se na limitima i potrebama za kapitalom u skladu sa odlukom o kapitalu kao i internim kapitalnim zahtjevom, na način da Banka:

- Ispuni regulatorne zahtjeve po pitanju visine svih vrsta kapitala i stope finansijske poluge;
- Ispuni kapitalne zahtjeve za kreditni, operativni, tržišni i ostale vrste rizika;
- Održi jaku kapitalnu poziciju i jaku poziciju likvidnosti;
- Ispuni visoke interne i eksterne standarde upravljanja rizicima;
- Ispuni dodatne zahtjeve za kapitalom u skladu sa Odlukom FBA o ICAAP-u u Banci.

Za primjenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su nadležni organi Banke i organizacioni dijelovi koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima.

Usklađenost strategije upravljanja rizicima i poslovne strategije jedan je od ključnih preduslova za obavljanje redovnih aktivnosti.

4.3. Vrste rizika

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka je obavezna minimalno pratiti sljedeće vrste rizika: kreditni, koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik zemlje, tržišni rizik, valutni rizik, rizik profitne/kamatne/stope, rizik likvidnosti, operativne rizike, interne i ekterne prevare, rizik eksternalizacije, rizik usklađenosti, cyber rizike, rizike nesavjesnog poslovanja. Pored navedenih rizika propisanih kao minimum Banka je odlučila pratiti i sljedeće vrste rizika: reputacijski rizik, poslovni rizik, rizik kapitala, strateški rizik, rizik profitabilnosti, rizik modela. Na najvišem nivou rizici su podijeljeni u grupu finansijskih i nefinansijskih rizika. Finansijski rizici su povezani proizvodom (direktno vezani za finansijske ugovore ili portfolio finansiranja) dok su nefinansijski rizici zasnovani na aktivnosti ili procesu.

U nastavku je data lista rizika na osnovu koje Banka vrši procjenu izloženosti :

Vrste rizika	Definicija
1. Kreditni rizik	
1.1. Rizik namirenja obaveza	Rizik da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti te da se neće vraćati planiranom dinamikom.
1.2. Koncentracijski rizik	Rizik koji je rezultat kreditne izloženosti prema jednom pravnom i/ili fizičkom licu i/ili grupi povezanih lica, pravnim i/ili fizičkim licima i/ili grupi povezanih lica u istoj industrijskoj grani, geografskom regionu.
1.3. Rezidualni rizik	Rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojima se koristi banka manje efikasne nego što se prvobitno očekivalo ili njihova primjena.
1.4. Rizik zemlje	Rizik koji se odnosi na državu porijekla lica prema kojem je banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati svoja potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.
2. Tržišni rizici	
2.1 Valutni rizik	Rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke uslijed promjene deviznog kursa a Banka im je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.
2.2 Rizik kamatne /profitne stope	Rizik koji proizilazi iz potencijalnih promjena profitnih stopa koje imaju efekat na aktivnosti banke u bankarskoj knjizi. Cilj upravljanja profitnim/kamatnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke koji može nastati po osnovu promjene profitnih/kamatnih stopa na domaćem i stranom tržištu.
3. Rizik likvidnosti	Rizik gubitka koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obaveze. Cilj strategije likvidnosti je odrediti pristup likvidnosti koji će obezbijediti čuvanje finansijske snage Banke i njenu sposobnost za odupiranje stresnim događajima na tržištu.
4. Operativni rizik	Rizik koji nastaje zbog propusta zaposlenika, nedostataka internih procesa i sistema, kao i određenih eksternih događaja.

Vrste rizika	Definicija
4.1. Cyber rizici	Rizik gubitaka uslijed povrede povjerljivosti gubitka integriteta sistema i podataka, neprikladnosti ili nedostupnosti sistema i podataka ili nemogućnosti promjene informacionih tehnologija unutar razumnog roka i uz razumne troškove u slučaju promjene zahtjeva okruženja ili poslovanja (to jest prilagodljivosti).
4.2. Interne i eksterne prevare	Rizik od nezakonitih i neovlaštenih radnji, koje karakteriše namjerna prevara. One mogu biti izvršene od strane lica zaposlenih u banci ili od strane eksternih lica.
4.3. Rizik eksternalizacije	Rizik eksternalizacije je zajednički naziv za sve rizike koji nastaju kada banka ugovorno povjerava drugoj strani (pružiocima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala.
4.4. Rizik usklađenosti	Rizik od izricanja mogućih mjera i kazni te rizik od nastanka značajnoga finansijskog gubitka koji banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.
4.5. Rizik nesavjesnog poslovanja	Rizik gubitaka zbog neprimjerenog pružanja finansijskih usluga, uključujući slučajeve namjernog ili nenamjernog kršenja pravila i propisa. Ovaj rizik spada u operativne rizike banke.
5. Ostali rizici	
5.1. Strateški rizik	Rizik gubitka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl.
5.2. Rizik kapitala	Rizik koji se odnosi na neodgovarajuću strukturu kapitala da podrži obim i prirodu poslovnih aktivnosti banke ili na poteškoće sa kojima se suočava banka prilikom pribavljanja novih izvora kapitala, posebno u slučajevima kada postoje hitne potrebe za povećanjem kapitala ili u nepovoljnim uslovima.
5.3. Poslovni rizik	Poslovni rizik je negativna, neočekivana promjena obima poslovanja i/ili profitnih marži banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost banke.
5.4. Reputacijski rizik	Rizik gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi banke, koje proizlazi iz aktivnosti banke, poslovnih veza banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.
5.5. Rizik modela	Rizik nastanka gubitka zbog donošenja poslovnih odluka i odluka u vezi sa upravljanjem rizicima koje bi se zasnivale na rezultatima internih modela, uključujući modele za utvrđivanje internih kapitalnih zahtjeva, cijena proizvoda, vrednovanje finansijskih instrumenata i slično.
5.6. Rizik profitabilnosti	Rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sistema i raspodjele zarade ili nemogućnosti banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti.

4.4. Ciljevi i politika upravljanja kreditnim rizikom

4.4.1. Strategija i politike za upravljanje kreditnim rizikom

Strategijom upravljanja rizicima, Politikom finansiranja i Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti, Banka je bliže definisala sistem upravljanja kreditnim rizikom uključujući rizik neizmirenja obaveza, koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti i rizik zemlje.

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju. Banka je internim aktima, politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje rizicima obezbijedila adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom kojim se on svodi na prihvatljiv nivo.

Banka upravljanje kreditnim rizikom vrši putem:

- Procesu odobravanja finansiranja/plasmana;
- Procesu upravljanja kolateralima;
- Procesu mjerenja kreditnog rizika u skladu sa regulatornim okvirom (odlukama Agencije za bankarstvo FBiH);
- Procesu monitoringa portfolija i praćenjem kvalitete istog;
- Procesu obračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i interne procjene adekvatnosti kapitala;
- Procesu ranog otkrivanja znakova upozorenja (EWS);
- Procesu upravljanja rizičnim plasmanima i nekvalitetnom aktivom.

Banka upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem adekvatnih procesa za utvrđivanje minimalne sposobnosti otplate dužnika prilikom odobrenja plasmana, kao i za redovno praćenje iste za sve vrijeme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana, uspostavljanjem limita kojima se definiše nivo rizika koji je Banka voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje tih limita.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategija upravljanja rizicima, Politika finansiranja, Politika naplate, Politika utvrđivanja i praćenja velikih izloženosti i koncentracijskog rizika, Politika upravljanja kolaterala i Program za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti, bliže definišu sistem upravljanja kreditnim rizikom uključujući koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti i rizik zemlje.

Strategija upravljanja rizikom predstavlja okvirni dokument za kreiranje politika i procedura za upravljanje kreditnim rizikom sa jasno utvrđenim pravilima i definiše sljedeće:

- pregled i definicija svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju
- strateški ciljevi i poslovna strategija
- politika upravljanja rizicima i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima
- osnovna načela procesa interne procjene adekvatnosti kapitala Banke
- praćenje profila rizika i limita kreditnog rizika

Politikom finansiranja definisane su smjernice za efikasno sprovođenje kreditnog procesa u skladu sa poslovnim modelom Banke. Banka definiše i provodi procese vezane za kreditno poslovanje u skladu sa ovom politikom i drugim politikama koje usvaja Nadzorni Odbor i svim primjenjivim propisima, Odlukama Agencije za Bankarstvo FBiH i Zakonom o Bankama.

Politika naplate definiše okvire postupanja u procesu naplate potraživanja od momenta odobrenja bilo kojeg proizvoda preko redovnog praćenja izmirenja obaveze i postupak prenosa potencijalno problematičnih i problematičnih plasmana iz Sektora za poslovanje sa pravnim i fizičkim licima u Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

Politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i koncentracijskog rizika definišu ograničenja koncentracije rizika, te metode upravljanja i kontrole nad istim.

Programom za upravljanje kreditnim rizicima i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti, kojeg usvaja Nadzorni odbor Banke, propisan je način upravljanja kreditnim rizikom, način raspoređivanja izloženosti u nivoe kreditnog rizika i vrednovanje izloženosti.

Politika i procedura upravljanja kolateralom definišu aktivnosti upravljanja kolateralom u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Upustvom za procjenu tržišne vrijednosti kolaterala i pozitivnom bankarskom praksom. Navedenim dokumentom su postavljeni minimalni zahtjevi za procjenu kolaterala koji će osigurati kredit Banke.

Izvještavanje o kreditnom riziku na nivou Banke obuhvata i sistem eksternog i internog izvještavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izvještavanje vrši se u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH, a interno izvještavanje u skladu sa internim aktima Banke.

Izvještaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku, iznos dospjelih potraživanja, pregled nekvalitetnih finansiranja, vrijednost i vrstu prihvatljivih kolaterala, iznos ispravki vrijednosti i rezervi za kreditne gubitke.

Proces upravljanja kreditnim rizikom u Banci predmet je kontinuirane kontrole od strane interne revizije.

4.4.2 Funkcije upravljanja kreditnim rizikom

U cilju kontinuiranog i adekvatnog sistema upravljanja, Banka ima definisanu odgovarajuću organizacionu strukturu, koja je proporcionalna veličini i internoj organizaciji Banke, vrsti, obimu i složenosti poslovanja, te poslovnom modelu i rizičnom profilu Banke. Na ovaj način, osigurana je transparentna i jasna organizacija posla, sa definiranim i dosljedno primijenjenim linijama odgovornosti i ovlaštenjima, uz poštivanje politike za upravljanje sukobom interesa.

Uprava Banke, sprovodi funkciju upravljanja poslovnim procesima i kreditnim rizicima, te usvaja ključne upravljačke odluke. Kontrola i upravljanje kreditnim rizicima u Banci se sprovodi u odnosu na poslovnu strategiju i strategiju rizika usvojene od strane Nadzornog odbora, kao i na osnovu metodologija upravljanja rizicima. Uprava Banke i Nadzorni odbor, kao i pododbori Nadzornog odbora su pravovremeno obaviješteni o pokazateljima poslovanja, upravljanja rizicima, kao i nalazima kontrolnih funkcija putem pojedinačnih izvještaja ili putem odgovarajućih materijala za izvještavanje različitih odbora Banke.

Kao važan element pristupa upravljanja kreditnim rizicima, Banka primjenjuje model „tri linije“ odbrane, da razlikuje funkcije koje posjeduju i upravljaju kreditnim rizicima, funkcije koje nadgledaju kreditne rizike i funkcije koje pružaju neovisno uvjerenje.

Kao prva linija u modelu, funkcije Banke odgovorne za pružanje finansijskih usluga (Segment za poslovanje sa pravnim licima i Segment za poslovanje sa stanovništvom) su funkcije koje ostvaruju zaradu i dobit preuzimanjem rizika, odnosno uspostavljaju, vode i održavaju odnos sa klijentima i time predstavljaju mjesto nastanka rizika. One su odgovorne za apliciranje izloženosti rizicima, pridržavanje odobrenih limita, preuzimanje rizika i kontinuirani monitoring rizika, uspostavljanje odnosa sa klijentima i upravljanje proizvodima i obezbjeđenje kvalitetnih podataka o klijentima i proizvodima za potrebe upravljanja rizicima.

Kao druga linija odbrane u modelu je Funkcija upravljanja kreditnim rizicima, koju vrše dva sektora:

1. Sektor za odobravanje kreditnog rizika vrši nezavisnu procjenu kreditnog rizika pojedinačnih klijenata/transakcija i davanje mišljenja sa ocjenom rizika nadležnim tijelima za donošenje odluka u okviru pojedinačnog rizika, vrši praćenje usklađenosti aplikacija za finansiranje sa ciljevima Banke u pogledu nivoa rizika. Sektor za odobravanje kreditnog rizika je odgovoran za razvoj i održavanje zdravog, profitabilnog rizičnog portfolija sredstava koji će izdržati ekonomska kretanja prema nižoj razini tako što će ograničiti problematična finansiranja na minimum.

2. Sektor za kontrolu rizika (Odjel za kontrolu kreditnih rizika) je organizovan na način da prati, kontroliše i ocjenjuje kreditni rizik. Direktor Sektora kontrole rizika izvještava direktno Nadzorni odbor, te informiše Upravu Banke. Funkcija je uspostavljena na način da se izbjegava sukob interesa, a po funkciji je nezavisna, odnosno funkcionalno odvojena od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje. Sektor za kontrolu rizika upozorava na eventualna odstupanja definisanih pragova, vrši analizu i izvještavanje (Nadzornog odbora, Uprave Banke i Agencije za bankarstvo FBiH) o kvaliteti portfolija Banke sa aspekta kreditnog rizika, uključujući i rizik koncentracije. Također vrši izračun ispravki vrijednosti u

skladu a Odlukom FBA, kreditnu kontrolu i upravljanje i monitoring kolateralu. Sektor za kontrolu rizika Upravi Banke i Nadzornom odboru dostavlja izvještaj Risk profile report u kojem su prezentovani i kvantificirani rizici kojim je Banka izložena.

Treću liniju odbrane u modelu čine:

1. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima po funkciji je nezavisna, odnosno funkcionalno odvojena od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje. Direktor Sektora za kontrolu rizika je rukovodilac kontrolne funkcije Banke za rizike.

Rad kontrolne funkcije upravljanja rizicima je organizovan na način da prati, kontroliše i ocjenjuje sve rizike, kojim je banka izložena. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima učestvuje u izradi i preispitivanju strategije za upravljanje rizicima, metoda i postupaka za upravljanje rizicima, te daje prijedloge i preporuke za efikasno upravljanje rizicima.

Lica zadužena za rad kontrolne funkcije Banke prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti imaju obavezu, ukoliko utvrde nezakonitosti u poslovanju ili kršenje strategije, politika i procedura u upravljanju rizicima zbog kojih može biti ugrožena stabilnost, sigurnost, solventnost ili likvidnost banke, odmah o tome obavijestiti Upravu, Odbor za rizike, Odbor za reviziju, Nadzorni odbor i Agenciju za bankarstvo FBiH.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima sačinjava pojedinačne izvještaje o izvršenoj kontroli, kao i kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje o radu u skladu sa propisanom formom iz Odluke o kontrolnim funkcijama banke i prezentira ih Upravi banke, Odboru za rizike, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke.

2. Kontrolna funkcija Interne revizije je samostalna organizaciona jedinica, potpuno nezavisna od Uprave Banke, te odgovorna direktno Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke. Kontrolna funkcija Interne revizije doprinosi poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, poboljšanju efikasnosti sistema internih kontrola, poboljšanju korporativnog upravljanja Bankom. Ocjene kvaliteta i efikasnosti internih kontrola, uključujući procjenu sistema upravljanja rizicima i procesima, dostavljaju se Upravi Banke, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru, kao i revidiranim organizacionim jedinicama Banke u vidu revizijskih izvještaja.

3. Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti prati usklađenost poslovanja Banke sa zakonima, propisima Agencije i drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje Banke. Obaveza funkcije je da identifikuje propuste i vrši procjenu rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja Banke sa zakonom i drugim propisima. Također, pruža savjete odgovornim licima o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, te vrši procjenu efekata koje će na poslovanje Banke imati izmjena relevantnih propisa. Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti izvještava direktno Nadzorni odbor banke.

Sve kontrolne funkcije imaju direktnu liniju izvještavanja prema Odborima banke.

Sredinom 2021. godine, uspostavljen je novi sastav članova Odbora za rizike koji je u skladu sa najboljim praksama iz ove oblasti. Članovi Uprave isključeni su iz Odbora, za Predsjednika Odbora imenovan je nezavisni član, a u okviru Odbora za rizike za člana/sekretara imenovan

je direktor Sektora za kontrolu rizika.

Uprava Banke je putem sjednica Uprave Banke, FI komiteta, ALCO i Remedial komiteta, aktivno uključena u sve procese upravljanja kreditnim rizikom. Pored ovog, član Uprave nadležan za upravljanje rizicima uzima aktivno učešće na sastancima vezanim za analizu kvaliteta portfolija, koji se održavaju najčešće na mjesečnom nivou sa predstavnicima Segmenta za poslovanje sa pravnim licima, Sektora za Naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom, te Segmenta za poslovanje sa stanovništvom.

Uprava u okviru sjednica Odbora za reviziju i sjednica Nadzornog odbora redovno izvještava o kreditnom riziku Banke. Direktor sektora kontrole rizika izvještava o kreditnom riziku, u okviru relevantnih tačaka dnevnog reda Odbora za reviziju, te aktivnostima sektora u okviru sjednica Odbora za rizike. Također, pored Glavnog Internog revizora, rukovodilac Odjela usklađenosti i AML prisutni su na sjednicama Odbora za reviziju, gdje izvještavaju u okviru relevantnih tačaka.

4.5. Ciljevi i politika upravljanja rizikom likvidnosti

4.5.1. Strategija i politike za upravljanje rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se na vrijeme izmirivale dospjele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke, odnosno minimizirali negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje rizikom likvidnosti i Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti Banka je detaljnije definisala sistem upravljanja rizikom likvidnosti.

Cilj strategije likvidnosti je odrediti pristup likvidnosti koji će obezbjediti čuvanje finansijske snage Banke i njenu sposobnost za odupiranje stresnim događajima na tržištu.

Strategija upravljanja likvidnosti Banke uključuje slijedeće:

- Upravljanje usklađenošću aktive i pasive bilansa i vanbilansa
- Upravljanje likvidnosti aktive
- Upravljanje pasivom u kontekstu likvidnosti
- Upravljanje vanbilansom u kontekstu likvidnosti
- Projektovanje likvidnosti
- Uključivanje likvidnosnih troškova (LTP) u interno određivanje cijena
- Strategija rješavanja vanrednih situacija
- Kontrola i nadzor nad upravljanjem likvidnošću.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti, korištenjem obaveza različitih dospijeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva.

Tri su osnovna elementa rizika likvidnosti:

- rizik neusklađene likvidnosti koji nastaje zbog neusklađenosti aktive i pasive Banke
- rizik pojačane likvidnosti koji proizilazi iz novčanih tokova aktive i pasive koji pokazuju da bi Banka u budućem periodu mogla imati potencijalno veće potrebe za likvidnijim sredstvima
- tržišni rizik likvidnosti koji nastaje zbog potencijalno slabije likvidnosti tržišta i nemogućnosti Banke da proda rezerve likvidnosti.

Banka je uspostavila osnovne principe upravljanja rizikom likvidnosti i to:

- spremnost da se odgovori dospjelim obavezama kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne imovine
- održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza
- utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumijeva analiziranje svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procjenu stabilnosti depozita. Osim zakonom propisanih pokazatelja Banka je dodatno uspostavila i interne pokazatelje rizika likvidnosti kao i frekvenciju njihovog praćenja.

Uspostavljeni interni limiti prilikom praćenja pokazatelja rizika likvidnosti imaju za cilj da se pravovremeno detektuju devijacije i odstupanja kada je riječ o izloženosti riziku likvidnosti i kako bi se na vrijeme preduzele adekvatne mjere koje će dovesti do smanjenja izloženosti riziku likvidnosti i kako bi navedena izloženost bila u skladu sa strategijom upravljanja rizikom likvidnosti.

Banka ima uspostavljen interni i eksterni sistem izvještavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procjenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i prijedlog mjera. Dnevno se vrši izvještavanje Komisiji za likvidnost, mjesečno Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom, a kvartalno Nadzornom odboru.

4.5.2. Funkcije upravljanja rizikom likvidnosti

Za upravljanje rizikom likvidnosti nadležni su: Nadzorni odbor, Odbor za rizike, Odbor za reviziju, Uprava Banke, Komitet za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO), Komisija za likvidnost, Sektor sredstava i FI/Odjeljenje za ALM, Sektor za kontrolu rizika/Odjeljenje za tržišni rizik.

Nadzorni odbor zajedno sa Upravom Banke, uspostavlja sistem za identifikaciju, mjerenje i praćenje rizika likvidnosti kako bi se osiguralo održavanje nivoa i odgovarajuće strukture zaštitnog sloja likvidnosti u sklopu internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti.

Nadzorni odbor Banke je obavezan donijeti Program likvidnosti Banke koji definiše strategije, politike i procedure upravljanja likvidnosti Banke, i osigurava postupanje Banke po istom. Također će vršiti periodičan pregled i periodično usaglašavanje Programa shodno zakonskim i promjenama u ekonomskom okruženju, a najmanje jednom polugodišnje.

Nadzorni odbor uspostavlja kontrolnu funkciju upravljanja rizicima odvojeno od poslovnih aktivnosti u kojima rizik nastaje. Kontrola rizika likvidnosti je sastavni dio aktivnosti kontrolne funkcije rizika.

Uprava Banke provodi Program (strategiju, politike i procedure) za upravljanje likvidnosti koji je donio Nadzorni odbor, priprema i daje Nadzornom odboru izmjene i dopune Programa, kvartalno izvještava Nadzorni odbor o upravljanju rizikom likvidnosti Banke, predlaže Nadzornom odboru limite likvidnosti, prati ih i po potrebi predlaže njihovo revidiranje.

Također, uspostavljenom organizacionom strukturom, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti jasno su razgraničene na proces upravljanja rizikom likvidnosti (Sektor za kontrolu rizika – Odjeljenje za tržišne rizike) i proces preuzimanja rizika likvidnosti (Sektor sredstava i finansijskih institucija).

Sektor za kontrolu rizika – Odjeljenje za tržišne rizike je zaduženo za praćenje sprovođenja politika i procedura upravljanja rizikom likvidnosti i izvještavanja organa Banke i regulatora o istom. Također je zadužen za sprovođenje stres testova likvidnosti predviđenih Programom upravljanja rizikom likvidnosti, kao i Metodologijom za testiranje otpornosti na stres. Sektor za kontrolu rizika u ulozi kontrolne funkcija upravljanja rizicima prati upravljanje likvidnošću, učestvuje u donošenju svih značajnijih odluka o riziku, informiše i upozorava Nadzorni odbor o slučajevima specifičnih kretanja u području rizika likvidnosti koji mogu imati uticaj na Banku. Pri tom su Nadzorni odbor i Uprava Banke odgovorni za upravljanje rizikom likvidnosti.

Sektor sredstava i finansijskih institucija / Odjeljenje ALM je zaduženo za praćenje ispunjavanja zahtjeva regulative (zakonskih, podzakonskih i internih akata) i donošenje planova likvidnosti; pripremu izvještaja za Komisiju za likvidnost. Rukovodilac Odjeljenja ALM saziva sastanak Komisije za likvidnost.

Direktor sektora sredstava i finansijskih institucija je odgovoran za sazivanje sjednice ALCO-a.

Kontrolna funkcija Interne revizije je samostalna organizaciona jedinica, potpuno nezavisna od Uprave Banke, te odgovorna direktno Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke. Kontrolna funkcija Interne revizije doprinosi poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, poboljšanju efikasnosti sistema internih kontrola, poboljšanju korporativnog upravljanja Bankom.

Funkcija praćenja usklađenosti prati usklađenost poslovanja sa zakonima, propisima Agencije i drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja

Komitet za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Komisija za likvidnost imaju primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti, u okviru svoje nadležnosti u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja.

Također, u procesu upravljanja rizikom likvidnosti ulogu imaju i ostali odbori Banke (FI Komitet, Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom), čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.

4.6. Ciljevi i politika upravljanja tržišnim rizikom

4.6.1. Strategija i politike za upravljanje tržišnim rizikom

Banka tržišnim rizicima smatra:

- pozicijski rizik
- devizni rizik

U svom poslovanju Banka je, po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi, izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa.

Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik Banka primjenjuje standardizirani pristup.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje deviznim rizikom i procedurama rada Banka je bliže definisala sistem upravljanja valutnim/deviznim rizikom.

Programom za upravljanje deviznim rizikom definisani su limiti u okviru zakona i odluka Agencije za bankarstvo FBiH.

Uspostavljen je i sistem izvještavanja koji obuhvata procjenu izloženosti valutnom/deviznom riziku, usklađenost sa definisanim limitima (eksternim i internim), rezultate stres test analize, kao i prijedlog mjera. Dnevno se vrši izvještavanje Komisiji za likvidnost, mjesečno Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom, a kvartalno Nadzornom odboru.

4.6.2. Funkcije upravljanja tržišnim rizikom

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja valutnog/deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške.

4.7. Ciljevi i politika upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope

4.7.1. Strategija i politike za upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope

Kamatni rizik/rizik profitne stope je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjena kamatnih stopa/profitnih stopa.

Upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope vrši se u skladu sa Politikama upravljanja profitnim/kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi i Procedurama upravljanja profitnim/kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi.

Banka upravlja različitim oblicima kamatnog/profitnog rizika i to:

- Rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (repricing risk) – rizik kojem je Banka izložena zbog vremenske neusklađenosti dospjeća (za stavke sa fiksnom kamatnom/profitnom stopom) i ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (za stavke sa varijabilnom/promjenjivom kamatnom/profitnom stopom) bilansnih i vanbilansnih pozicija bankarske knjige.
- Bazni kamatni/profitni rizik (basis risk) – rizik kome je Banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih/profitnih stopa kod kamatno/profitno osjetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospjeća ili ponovnog određivanja cijena.
- Rizik opcija (optionality risk) - rizik koji proizilazi iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osjetljivim pozicijama odnosno koji proizilazi iz ugovorenih opcionalnosti kamatnih/profitnih stopa.
- Rizik krive prinosa (yield curve risk) - rizik koji proizilazi iz uticaja promjene oblika i/ili nagiba krive prinosa na ekonomsku vrijednost Banke.

Izloženost Banke kamatnom/profitnom riziku mjeri se osjetljivošću finansijskog rezultata i kapitala Banke na moguća negativna kretanja kamatnih/profitnih stopa. Efekat negativnog kretanja kamatnih/profitnih stopa na finansijski rezultat i kapital Banke izračunava se množenjem GAP-ova pretpostavljenih promjena kamatnih/profitnih stopa (primjenjuje se standardni kamatni/profitni šok od 200 baznih poena). GAP predstavlja razliku između kamatno/profitno osjetljive aktive i kamatno/profitno osjetljive pasive.

Banka izračunava omjer promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala Banke koji ne bi trebao biti veći od 20% u skladu s zakonskom regulativom.

Banka je uspostavila sistem izvještavanja, koji obuhvata kvantitativnu i kvalitativnu procjenu izloženosti kamatnom riziku i vrši se primjenom internih modela statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, ekonomske vrijednosti kapitala, neto sadašnje vrijednosti i stres testiranja.

Banka, također, kod upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope koristi i metodu procjene uticaja na neto prihod/dobit na mjesečnom nivou. Izvještaji se mjesečno dostavljaju Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom, a kvartalno Nadzornom odboru i Agenciji za bankarstvo FBiH.

4.7.2. Funkcije upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.

Komitet za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu ulogu u procesu upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope. Izvještaj o kamatnom riziku/riziku profitne stope mjesečno razmatra Komitet za upravljanje aktivom i pasivom koji analizira izloženost Banke ovom riziku, a izvještaj se kvartalno dostavlja i Agenciji za bankarstvo FBiH.

4.8. Ciljevi i politika upravljanja operativnim rizicima

Operativni rizik predstavlja mogućnost nastanka gubitka za Banku i negativnih efekata na kapital Banke zbog neadekvatnih internih sistema, procedura i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslovnih aktivnosti, nezakonitih radnji i vanjskih događaja koji mogu Banku izložiti gubitku.

U skladu sa Bazelskim standardima Banka je prepoznala četiri osnovna uzroka događaja koji dovode do operativnih rizika i gubitaka u Banci, a to su: ljudski faktor, procesi, sistemi i eksterni faktor.

Sistem upravljanja operativnim rizikom obuhvata načela, pravila, postupke i metode za upravljanje operativnim rizikom, te jasno definiše uloge i odgovornosti na svim nivoima upravljanja koje su utvrđene opštim pravilima za upravljanje rizicima, politikama, uputstvima, odlukama, metodologijama i procedurama.

Poseban imperativ i fokus u politici upravljanja operativnim rizicima Banka stavlja na širenje kulture upravljanja rizicima, na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, na zaštitu osobnih podataka, na čuvanje i zaštitu podataka i adekvatno upravljanje rizikom informatičke sigurnosti, rizikom eksternalizacije, kao i planu za vanredne situacije, kojim se osigurava kontinuitet u obavljanju poslovanja u situacijama ozbiljnih poremećaja koji su van kontrole banke.

Krajnji cilj upravljanja operativnim rizicima je smanjenje vjerojatnoće nastanka prvenstveno bitnih šteta, kao i ublažavanje potencijalnih i stvarnih gubitaka, tj. pomjeranje u pravcu manje učestalosti nastanka i što manjih iznosa mogućih gubitaka.

Identifikacija i mjerenje rizika, čime se omogućava praćenje i primjereno ublažavanje rizika radi usklađivanja Banke izloženosti operativnom riziku jeste glavni cilj upravljanja operativnim rizikom.

Nivoi upravljanja operativnim rizikom su:

- **Nadzorni odbor Banke, Uprava Banke i Interna revizija** zaduženi su za uspostavljanje sistema upravljanja operativnim rizikom, te za praćenje i nadziranje izloženosti operativnom riziku i adekvatnosti upravljanja operativnim rizikom;
- **Rukovodioci organizacionih jedinica Banke** zaduženi za identifikaciju, evidenciju, procjenu i praćenje identifikovanih operativnih rizika;
- **Odjeljenje za operativni rizik i informatičku sigurnost** ima funkciju kontrole rizika, odnosno zaduženo je za koordinaciju i kontrolu prikupljenih podataka o operativnim rizicima, kvantifikaciju njihovih učinaka te izvještavanje Uprave i nadzornih tijela Banke;
- Svi zaposlenici Banke u svojim nadležnostima aktivno sudjeluju u upravljanju operativnim rizikom.

Identifikacija, mjerenje i praćenje rizika provodi se kroz sljedeće procese:

- Identifikaciju izvora operativnih rizika i njihovo prijavljivanje;
- Analizu događaja koja podrazumijeva analizu identifikovanih i prijavljenih događaja operativnih rizika u poslovanju Banke koji su doveli do gubitaka, kao i onih događaja koji su mogli da prouzrokuju nastanak gubitka.

Samoprocjenjivanje se obavlja jednom godišnje u svrhu sagledavanja rizika po osnovu svih evidentiranih finansijskih gubitaka i događaja koji su ih proizveli.

O izvršenoj procjeni i mjerenju rizika na osnovu prijavljenih gubitaka sačinjava se izvještaj za Upravu Banke i Nadzorni odbor.

Cilj izvještavanja o operativnom riziku je pružanje podrške za učinkovito upravljanje operativnim rizikom na svim nivoima odgovornosti.

4.9. Ciljevi i politika upravljanja ostalim rizicima

Banka je u skladu sa Metodologijom rizika – matrica rizika i Strategijom za upravljanje rizicima definisala i ostale rizike čija je učestalost u prethodnom periodu bila rijetka ili izrazito rijetka, a potencijalni finansijski efekat nizak i/ili umjeren.

Banka ima uspostavljen proces upravljanja i praćenja rizika i definisane i usvojene politike i procedure o istom.

4.10. Povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom

Povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih se može ocijeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima su dati u obrazloženju koje slijedi.

U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima, a uvažavajući poslovnu strategiju i rizični profil banke definisani su ciljevi/limiti postavljeni planom ili regulatornim zahtjevima u okviru sklonosti preuzimanja rizika. Sklonost preuzimanja rizika je nivo rizika kojeg Banka smatra prihvatljivim za preuzimanje u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju. Kako bi se osiguralo da je određen apetit za rizik operativno efikasan, pokazatelji su grupirani kao ciljne vrijednosti, limiti ili principi pri čemu su glavne razlike mehanizmi koji se pokreću u slučaju prekoračenja određenog nivoa. Lista pokazatelja je grupirana na sljedeći način:

- Pokazatelji kapitala;
- Pokazatelji likvidnosti;
- Pokazatelji profitabilnosti;
- Pokazatelji kvaliteta aktive;
- Dodatni pokazatelji upravljanja rizicima (pokazatelji koncentracije, dodatni pokazatelji likvidnosti, kvalitativni pokazatelji).

Banka kvantitativne pokazatelje prati koristeći “pristup semafora” ukazujući na ciljne iznose koeficijenata i prag tolerancije preuzimanja rizika. Ciljana vrijednost (zeleni zona) je optimalni prihvaćeni nivo rizika s ciljem ostvarenja strateških i operativnih ciljeva Banke. Prekoračenje utvrđenog nivoa dovodi do eskalacije procesa i eskalacije mjera za ublažavanje rizika. Za sve interne pokazatelje Banka je definisala način izračuna, dok se način izračuna regulatornih indikatora zasniva na javno objavljenim odlukama i smjernicama regulatora.

Uspostavljen je jasan proces za usklađenost sa ključnim pokazateljima i to praćenje, izvještavanje i eskalacija što omogućava pravovremenu eskalaciju određenom nivou upravljanja i djelovanje po pitanju nepovoljnih kretanja. Sektor za kontrolu rizika o ostvarenju pokazatelja na mjesečnoj osnovi izvještava ALCO Komitet i Upravu Banke, a kvartalno i Nadzorni odbor.

Banka je na 31.12.2021. godine ostvarila sljedeće pokazatelje:

Pokazatelji		Vrsta limita	Limit	Nivo	Ostvarenje
Kapital	CET 1 Ratio	Regulatorni	> 15,35%	Standard	16,77%
			≤ 15,35%	Rano upozorenje	
			≤ 14,6%	Granična vrijednost	
	Tier 1 Ratio	Regulatorni	> 15,35%	Standard	16,77%
			≤ 15,35%	Rano upozorenje	
			≤ 14,6%	Granična vrijednost	
	Stopa finansijske poluge	Regulatorni	> 8,57%	Standard	9,55%
			≤ 8,57%	Rano upozorenje	
			≤ 6,5%	Granična vrijednost	
Rizik likvidnosti	LCR	Regulatorni	> 130%	Standard	286%
			≤ 130%	Rano upozorenje	
			≤ 110%	Granična vrijednost	
	Koeficijent likvidne aktive	Interni	≥ 22%	Standard	41,08%
			≥ 20% < 22%	Rano upozorenje	
Kreditni rizik	NPF	Interni	< 5,81%	Standard	5,04%
			≥ 5,81%	Rano upozorenje	
			≥ 8,75%	Granična vrijednost	
	NPF - coverage ratio	Interni	> 75%	Standard	
			≥ 70% < 75%	Rano upozorenje	
			< 70%	Granična vrijednost	63,65%

Ključni pokazatelji poslovanja, kao i kvantitativni podaci o upravljanju rizicima u poslovanju objavljeni su u Finansijskom izvještaju Banke za 2021. godinu koji je objavljen na internet stranici Banke.

4.11. Mjerenje rizika i izvještavanje

4.11.1. Proces identifikacije rizika

Banka je obavezna minimalno pratiti sljedeće vrste rizika: kreditni, koncentracijski rizik, tržišni, operativni, rizik likvidnosti i rizik profitne/kamatne/ stope, rizik zemlje, rizik usklađenosti, strateški rizik, reputacioni rizik. Pored navedenih rizika propisanih kao minimum Banka je odlučila pratiti i sljedeće vrste rizika: rezidualni rizik, rizik eksternalizacije, cyber rizik, rizik nesavjesnog poslovanja, rizik profitabilnosti, rizik kapitala i rizik modela.

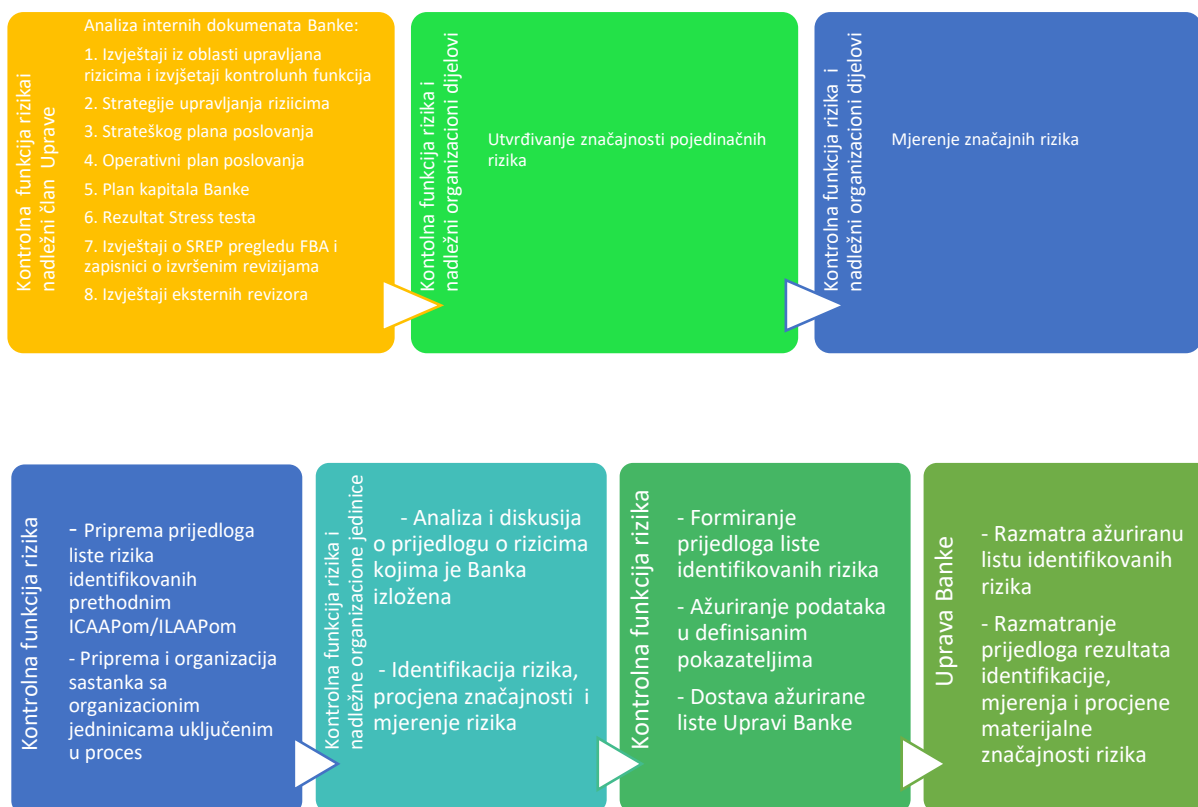
Banka u procesu interne procjene adekvatnosti kapitala permanentno sagledava moguću izloženost novim rizicima koja se može javiti uslijed promjena u internom i eksternom okruženju. Prilikom analize su sagledani i spoljni faktori koji uključuju uticaj poslovnog i makroekonomskog okruženja.

Naprijed pomenuta identifikacija rizika se provodi minimalno jednom godišnje, a u slučaju značajnih promjena u profilu rizičnosti Banke i češće. Sektor za kontrolu rizika koordinira proces identifikacije rizika, koji se primjenjuje po principu:

- Identifikacije ključnih i najznačajnijih rizika od strane kontrolne funkcije upravljanja rizicima i nadležnog člana Uprave Banke (Top Down pristup);

- Identifikacije rizika od strane drugih nadležnih organizacionih jedinica (Bottom Up pristup)

Sektor za kontrolu rizika priprema prijedlog identifikacije rizika na bazi smjernica proisteklih iz procesa identifikacije rizika. Cilj procesa je identifikovati sve značajne rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, te da li raspolaže dovoljnim iznosom kapitala i izvora likvidnosti za apsorpciju potencijalnih negativnih efekata proisteklih iz izloženosti pojedinim rizicima.

Izvjestavanje predstavlja važnu fazu u procesu upravljanja rizicima i to:

- Regulatorno izvještavanje, kao kontinuiran proces, o izloženosti Banke rizicima i nivoima zaduženim za donošenje odluka;
- Mjesečno praćenje svih pokazatelja definisanih okvirom za preuzimanje rizika;
- Povremeno izvještavanje od strane tijela zaduženih za monitoring u situacijama kada se realizuju događaji koji značajno mijenjaju rizičnu poziciju i profil Banke.

4.11.2. Praćenje pokazatelja

Sektor za kontrolu rizika redovno prati i analizira pokazatelje ugroženosti poslovanja, u što su uključeni i Sektor finansija, te Sektor sredstava i finansijskih institucija. Direktor Sektora za kontrolu rizika prezentira pokazatelje u okviru ALCO komiteta na mjesečnom nivou.

Aktivnosti kod dostizanje nivoa pokazatelja upozorenja

U slučaju dostizanja nivo upozorenja u sklopu definisanih parametara Plana oporavka, o tome se izvještava Uprava u roku od jednog radnog dana, a na narednoj sjednici ALCO komiteta se izvještavaju i članovi ALCO komiteta. U slučaju da Uprava i Direktor Sektora kontrole rizika u saradnji sa relevantnim sektorima, utvrde da je potrebno po ovom pitanju sazvati vanrednu sjednicu ALCO komiteta, sjednica se saziva po hitnom postupku.

- Nakon detaljno sprovedene analize, ALCO komitet donosi odluku za dalje djelovanje, te da li je potrebno pokrenuti određene mjere i praviti dodatne projekcije da bi se određeni parametar vratio na standardni nivou. Nadzorni odbor se o ovom događaju obavještava putem Izvještaja o rizičnom profilu banke, koji na kvartalnom nivou priprema Odjeljenje za kontrolu kreditnih rizika, Sektor za kontrolu rizika.
- Ukoliko analizom ALCO komiteta se odredi da ALCO komitet ne može upravljati postojećom situacijom, te da je potrebno poduzeti mjere koje su izvan njegovih kompetencija, sačinjava se informacija, koje se u roku od jednog dana dostavlja Odboru za rizike i Nadzornom odboru.

Aktivnosti kod dostizanja ili prekoračenja nivoa graničnih vrijednosti

Predsjednik Uprave ili lice koje ga mijenja u slučaju odsutnosti ili spriječenosti će o dostizanju graničnih pokazatelja iz Plana oporavka obavijestiti Nadzorni odbor, i Agenciju za bankarstvo Federacije BiH u roku od 24 sata.

Uprava Banke je dužna da u roku od najviše pet radnih dana donese odluku o poduzimanju ili suzdržavanju od poduzimanja mjera oporavka iz Plana i o tome obavijestiti Odbor za rizike, Nadzorni Odbor i Agenciju.

4.12. Politike smanjenja rizika

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, obzirom da isti predstavlja najznačajniji rizik u poslovanju Banke.

Banka u procesu odobravanja plasmana, u cilju ograničavanja potencijalnih gubitaka u slučaju neizmirenja obaveza dužnika, uzima različite instrumente osiguranja (kolaterale) kao zaštitu.

Prilikom izračunavanja kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koriste se samo instrumenti osiguranja koji ispunjavaju uslove prihvatljivosti, a što je definisano internim aktima Banke i Odlukama Agencije za bankarstvo FBiH.

Banka za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu koristi materijalnu kreditnu zaštitu u vidu novčanog depozita koji ispunjava slijedeće uslove:

- kreditna kvaliteta dužnika i vrijednost kolaterala ne smiju biti značajno međuzavisne;
- da je propisno dokumentovan ugovor o kolateralu te da ima jasne i efikasne postupke za pravovremenu realizaciju kolaterala;
- preostali rok do dospijeca zaštite mora biti najmanje jednak preostalom roku do dospijeca izloženosti.

4.13. Metodologija i proces testiranja otpornosti na stres test

4.13.1. Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres je tehnika upravljanja rizicima koja se koristi za procjenu potencijalnih efekata specifičnih događaja i/ili promjene više faktora rizika na finansijsko stanje banke (“forward looking” tehnika). Uključuje analizu scenarija i analizu osjetljivosti. Analiza scenarija je procjena utjecaja istovremene promjene više faktora rizika na finansijsko stanje banke u jasno definiranim stresnim okolnostima. Analiza osjetljivosti je procjena utjecaja jednog određenog faktora rizika na finansijsko stanje banke, pri čemu uzrok stresa nije identifikovan.

Rezultate testiranja otpornosti na stres Banka koristi za potrebe analiziranja kapaciteta apsorpcije nepovoljnih događaja, te donošenjem mjera na osnovu rezultata definira pretpostavke za ublažavanje i izbjegavanje uočenih rizika.

Prilikom izrade okvira za testiranje otpornosti na stres Banke kao i tokom samog procesa stres testiranja, Banka je uzela u obzir sve vrste značajnih rizika za Banku te obuhvatila značajne bilansne i vanbilansne pozicije, te pozicije likvidnosti.

Okvir za testiranje otpornosti na stres uključuje aktivnosti i testiranje koje je prilagođeno veličini Banke, izloženostima Banke kao i prepoznatim rizicima. To uključuje:

- Testiranje je prilagođeno specifičnostima Banke i uključuje ključna poslovna područja Banke;
- Banka sprovodi testiranje da bi utvrdila da li su rizici, aktivnosti i izloženosti u skladu sa apetitom za preuzimanje rizika Banke.

4.13.2 Scenariji stres testiranja

Banka je definisala i primjenjuje prilikom stres testiranja sljedeće stres scenarije:

- Osnovni scenarij,
- Nepovoljni scenarij,
- Izrazito nepovoljni scenarij

Osnovnim scenarijom Banka je uzela pretpostavke uticaja makroekonomskih pokazatelja u prošlosti na kretanje njenog portfolija i prikupljanje podatke o predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja na osnovu podataka Centralne banke Bosne i Hercegovine, Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine te Međunarodnog Monetarnog Fonda tj. potencijalne probleme u poslovanju i to: kvalitet aktive, nivo solventnosti, operativni problemi.

Nepovoljnim scenarijem Banka predviđa štetan uticaj kretanja pokazatelja i ekstremni uticaj istih na kvalitet aktive, nivo solventnosti, likvidnosti. Izrada scenarija zasnovana je na odlukama FBA, smjernicama EBA za stres testiranje bankarskog sektora, historijskim podacima Banke te ekspertske procjeni Sektora za kontrolu rizika Banke uz korištenje predviđanja makroekonomskih kretanja od strane relevantnih institucija prethodno definiranih.

Izrazito nepovoljnim scenarijem Banka predviđa jako štetan uticaj kretanja pokazatelja i ekstremni uticaj istih na kvalitet aktive, nivo solventnosti, likvidnosti. Izrada scenarija zasnovana je na odlukama FBA, smjernicama EBA za stres testiranje bankarskog sektora, historijskim podacima Banke, te ekspertske procjeni Sektora za kontrolu rizika Banke.

Cilj analize scenarija je prikazati uticaj budućih kretanja na sljedeće parametre Banke i to za specifične rizike, kako slijedi:

1. Kreditni rizik: Nivo nekvalitetnih kredita (Non performing loans – NPL/NPF),

- Ispravke vrijednosti,
- Valutno indicirani kreditni rizik

2. Tržišni rizik:

- Kamatni šok,
- Valutni rizik

3. Rizik likvidnosti:

- Neto likvidnosni odlivi,
- Ročna usklađenost,
- Koeficijent pokrića likvidnosti.

4.13.3 Korištenje rezultata testiranja otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres kao i upotreba rezultata testiranja predstavljaju integralni dio sveobuhvatnog procesa upravljanja rizicima. Posebno, proces testiranja je značajan sa aspekta ICAAP-a i ILAAP-a. Informacije prikupljene testiranjem i analizom rezultata koriste se kao podrška donošenju svrsishodnih mjera i odluka na svim nivoima upravljanja Banke.

Rezultati se koriste za potrebe:

1. Planiranja kapitala
2. Planiranja likvidnosti
3. Određivanja apetita za prihvatanje rizika
4. Uspostavljanje regulatornih očekivanja
5. Uspostavljanje internih ograničenja
6. Pripremu i verifikaciju plana oporavka

Rezultat testiranja otpornosti na stres predstavlja sastavni dio procesa planiranja kapitala i likvidnosti. Scenariji koji su definirani unutar metodologije testiranja predstavljaju alat za testiranje adekvatnosti kapitala Banke kao i likvidnosne pozicije. Stresni scenariji služe za provjeru regulatorno postavljenih zahtjeva u vidu kapitala i likvidnosti kroz primjenu dovoljno nepovoljnih scenarija. Ukoliko rezultati testiranja otpornosti na stres ukažu na neadekvatnosti kapitala ili likvidnosti, Banka će donijeti i sprovesti adekvatan set mjera za zadržavanje adekvatne pozicije kapitala i likvidnosti.

U svrhu ICAAP-a i ILAAP-a, Banka dokumentuje opis nepovoljnih scenarija uzetih u obzir, specifikaciju pretpostavki korištenih u scenarijima i ključne makroekonomske varijable. Također, Banka definira kvantitativne rezultate razmotrenih scenarija i efekte na ključne pokazatelje poslovanja Banke i kapital, kao i objašnjenje relevantnosti rezultata scenarija.

Prilikom testiranja otpornosti na stres kao dio Plana oporavka Banka definiše scenarije ozbiljnog finansijskog poremećaja koji proizvode najteže učinke u pogledu manjka kapitala i likvidnosti na osnovu kojih se testiraju mogućnosti i efekti provođenja plana oporavka. Djelotvornost previđenih opcija oporavka i prikladnost korištenih pokazatelja oporavka se procjenjuje putem njihovog testiranja u hipotetičkim situacijama finansijskog stresa što podrazumijeva procjenu odgovarajućih opcija oporavka za implementaciju u različitim stresnim situacijama, procjenu adekvatnosti predviđenog vremenskog roka za implementaciju opcija, kao i procjenu cjelokupne mogućnosti oporavka Banke.

Rezultate stres testova Banka koristi za identifikovanje potencijalnih slabosti te donošenje odgovarajućih mjera Nadzornog odbora i Uprave Banke u pogledu tehnika umanjenja rizika, planova za nepredviđene okolnosti, planova kapitala i drugih mjera prema rasponu mogućih stresnih uslova. Mjere koje se definiraju na osnovu rezultata testiranja otpornosti na stres predstavljaju sastavni dio okvira za upravljanje testiranjem otpornosti na stres i sastavni dio izvještaja o provedenom testiranju.

Banka stres testiranje vrši najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajnije promjene u profilu rizika Banke, testiranje otpornosti na stres treba biti provedeno i češće. S obzirom na veličinu i

rizični profil, Banka na kvartalnoj osnovi vrši stres testiranje rizika likvidnosti u skladu s pokazateljima likvidnosti i izloženosti riziku likvidnosti.

5. Kapital i adekvatnost regulatornog kapitala

Regulatorni kapital Banke predstavlja iznos izvora sredstava koji je Banka dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema svojim povjeriocima. Regulatorni kapital predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornog usklađivanja.

Regulatorni kapital Banke na dan 31.12.2021. godine iznosi 145.201 hiljada BAM i sastoji se najvećim dijelom od uplaćenog kapitala, zadržane dobiti i rezervi.

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na regulatorni kapital, kapitalne zahtjeve adekvatnosti regulatornog kapitala, zaštitne slojeve kapitala i finansijsku polugu. Prema regulatornom okviru za banke u FBiH, usklađene sa propisima Evropske unije i zahtjevima Basel II i Basel III, koji je stupio na snagu 2017. godine, Banka je obavezna održavati sljedeće minimalne stope kapitala:

- Stopu regulatornog kapitala ne manju od 12% (uvećanu za zaštitni sloj kapitala od 2,5%)
- Stopu osnovnog kapitala (Tier 1) ne manju od 9% (uvećanu za zaštitni sloj kapitala od 2,5%)
- Stopu redovnog osnovnog kapitala (CET 1) ne manju od 6,75% (uvećanu za zaštitni sloj kapitala od 2,5%).

Stopa adekvatnosti kapitala Banke na dan 31.12.2021. godine iznosi 16,77% što je iznad stope propisane Zakonom o bankama FBiH i Odlukom o izračunavanju kapitala Banke.

Banka je na dan 31.12.2021. godine ispunila i premašila minimalne zahtjeve po pitanju visine uplaćenog osnivačkog kapitala. Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala Banke i iznos kapitala koji Banka mora minimalno održavati ne može biti ispod 15 miliona BAM.

5.1. Obrazac kapitala

Kapital		
Br.	Stavka	Iznos u 000 BAM
1.	REGULATORNI KAPITAL	145.201
1.1	OSNOVNI KAPITAL	145.201
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	145.201
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	110.059
1.1.1.2	Zadržana dobit	26.734
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	-
1.1.1.4	Ostale rezerve	11.904
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-798
1.1.1.6	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i neproizilazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obaveze	-
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	-
1.1.1.8	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	-2.698
1.1.1.9	Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-
1.1.2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	-
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	-
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbija se od redovnog osnovnog kapitala)	-
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	-
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinirani krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	-
1.2.2	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	-
1.2.3	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	-
1.2.4	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala - ostalo	-

U nastavku je prikazan detaljan opis osnovnih karakteristika dioničkog kapitala Banke kao finansijskog instrumenta uključenog u obračun redovnog osnovnog i regulatornog kapitala:

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
1.	Emitent Bosna Bank International d.d. Sarajevo
1.1	Jedinstvena oznaka BABBISRK2008
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2.	Priznat na pojedinačnoj/konsolidovanoj osnovi Na pojedinačnoj osnovi
3.	Vrsta instrumenta Obične dionice
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama BAM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja 110.059 BAM
5.	Nominalni iznos instrumenta 110.059 BAM
5.1.	Emisiona cijena Različita
5.2.	Otkupna cijena -Np
6.	Računovodstvena klasifikacija Dionički kapital
7.	Datum izdavanja instrumenta 19.10.2000; 12.01.2006; 07.08.2013.; 12.05.2016.
8.	Instrument sa datumom dospijeca ili instrument bez datuma dospijeca Bez dospijeca
8.1.	Inicijalni datum dospijeca Bez dospijeca
9.	Opcija kupovine od strane emitenta uz predhodno odobrenje nadležnog tijela. Ne postoji takva opcija
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupa vrijednosti -Np
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) -Np
Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon Promjenljiva -Np
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi -Np
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Nema, izuzev primjene zakonskih ograničenja

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate iznosom dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo (isplata dividende će biti otkazana ukoliko adekvatnost kapitala padne ispod određenog procenta)
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Ne postoji takva mogućnost
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi -Np
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Nekonvertibilan
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije -Np
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cjelosti -Np
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije -Np
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija -Np
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje -Np
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje -Np
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti Da
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti -Np
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cjelosti Zbog eventualnog pokrića gubitaka, proceduru pokreće Nadzorni odbor. Ugovorni i zakonski pristup
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti trajno ili privremeno Uvijek djelimično
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Povećanje kapitala iz osnova uplate od strane dioničara ili iz fonda rezervi (ukoliko je primjenjivo)
28.	Vrsta instrumenata koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Nema takvog instrumenta
29.	Neusklađene karakteristike konvertibilnih instrumenata Ne postoje neusklađene karakteristike konvertibilnih instrumenata
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike -Np

Regulatorni kapital je u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke umanjen za regulatorna usklađenja i to:

- nematerijalnu imovinu (licence, softveri i slično)
- odgođenu poreznu imovinu koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i prizilazi iz privremenih razlika.
-

5.2. Kapitalni zahtjevi i stope kapitala

U tabeli ispod prikazani su rizikom ponderisana aktiva na dan 31.12.2021. godine i kapitalni zahtjevi, razloženi po izloženostima za kreditni rizik, rizik namirenja i slobodne isporuke, tržišni rizik, te operativni rizik. Operativni rizik se računa u skladu sa jednostavnim pristupom.

Adekvatnost kapitala			
Br.	Stavka	Rizikom ponderisana aktiva (000 BAM)	Minimalni kapitalni zahtjev (000 BAM)
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	2.937	352
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	57.320	6.878
7.	Izloženosti prema prema privremenim društvima	177.742	21.329
8.	Izloženosti prema stanovništvu	181.200	21.744
9.	Izloženosti obezbijedeni nekretninama	353.760	42.451
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	18.902	2.268
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	364	44
16.	Ostale izloženosti	21.492	2.579
17.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/ispоруke	0	0
18.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	0	0
18.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata	0	0

Adekvatnost kapitala			
Br.	Stavka	Rizikom ponderisana aktiva (000 BAM)	Minimalni kapitalni zahtjev (000 BAM)
18.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima	0	0
18.3.	Kapitalni zahtjevi za valutni rizik	0	0
18.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik	0	0
19.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	51.940	6.233
20.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	16,77%	
21.	Stopa osnovnog kapitala	16,77%	
22.	Stopa regulatornog kapitala	16,77%	

5.3. Izloženost tržišnom riziku

U svom poslovanju Banka je po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa. Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, primjenjuje se standardizirani pristup.

5.4. Izloženost operativnom riziku

Za izračun iznosa izloženosti operativnom riziku Banka primjenjuje jednostavni pristup. Prema jednostavnom pristupu kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosi 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja. Banka izračunava trogodišnji prosjek na osnovu podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna perioda na kraju finansijske godine.

Ukupan iznos izloženosti operativnom riziku računa se množenjem kapitalnog zahtjeva sa 8,33. Banka prilikom izračuna relevantnog pokazatelja ne uključuje:

- Troškove ispravke vrijednosti i rezerve za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne stavke kao ni prihode po osnovu smanjenja istih, te operativne troškove poslovanja
- Neto dobit/gubitak od finansijske imovine koja se drži do dospijeca i raspoloživa za prodaju
- Vanredne prihode
- Prihode od osiguranja.

5.5. Izloženost Banke kreditnom riziku

Banka kontinuirano na mjesečnom nivou vrši praćenje plasmana i poslovanja klijenata u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije klijenata i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Mjerenje umanjenja vrijednosti definisano je Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti.

Banka dospjela nenaplaćena potraživanja definiše kao sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospijeca (po osnovu glavnice, profitne marže, naknada, plaćenih garancija i ostalih dospjelih obaveza).

Status neispunjavanja obaveza utvrđuje se na nivou klijenta za sve izloženosti. Status neispunjavanja obaveza dužnika postoji kada je dužnik u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu ili se, na osnovu analize finansijskog stanja, procjenjuje da dužnik neće moći izmiriti svoje obaveze u cjelosti bez realizacije sredstava obezbjeđenja nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne. Operativno, Banka status neispunjavanja obaveza identifikira na sljedeći način:

- Dužnik je u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, ili
- Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci.

Brojanje dana kašnjenja započinje danom kada je ukupan iznos svih dospjelih neizmirenih obaveza dužnika, po svim ugovornim iznosima postao materijalno značajan.

5.5.1. Ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti

Banka mjerenje umanjenja vrijednosti vrši na način kako je definisano Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti i pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (ako postoji), te povezane vanbilansne izloženosti.

Obračun ispravki vrijednosti i rezervi za kreditne gubitke pokriva sljedeće:

- Izloženosti fizičkim licima
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente)
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl
- Ostala potraživanja.

Na svaki datum izvještavanja Banka za finansijski instrument mjeri rezervacije za umanj enje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja instrumenta, ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao.

Ispravke vrijednosti se obračunavaju grupno na nivou portfolija i na individualnoj osnovi. Na značajne pojedinačne plasmane se vrši procjena ispravke vrijednosti na individualnom nivou ukoliko zadovoljavaju status neispunjenja obaveza, dok se ostatak portfolija procjenjuje grupno.

Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi Banka primjenjuje na:

- Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza
- Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne.

Na temelju statusa neispunjavanja obaveza, te pojedinačnoj značajnosti izloženosti, Banka razlikuje različite pristupe mjerenju umanjenja vrijednosti (pojedinačna ili grupna procjena), koja rezultiraju jednom od sljedeće tri vrste rezervisanja/umanjenja vrijednosti:

- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, te je pojedinačno značajna (nivo kreditnog rizika 3) - rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano je na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti, uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija.
- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, ali nije pojedinačno značajna (nivo kreditnog rizika 3) - rezervacije za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti je za pojedinačno neznačajne izloženosti gdje je identificiran događaj gubitka, uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova.
- Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (nivo kreditnog rizika 2 i nivo kreditnog rizika 1) - rezervacije za očekivane kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Ispravke vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti razlikuju u zavisnosti da li je procjena gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou (nivo kreditnog rizika 1) ili na cjeloživotnom nivou (nivo kreditnog rizika 2).

Banka posjeduje interno razvijeni model kreditnog rejtinga pravnih lica, koji služi kao jedan od pokazatelja prilikom utvrđivanja nivoa kreditnog rizika. Model se na redovnoj bazi validira, te unaprijeđuje njegov kvalitet. Model sadrži rejting na osnovu finansijskih pokazatelja duženika, te na osnovu ponašajnih pokazatelja.

Banka vrši podjelu izloženosti/klijenata u nivoe kreditnog rizika kako slijedi:

Nivo kreditnog rizika 1 – sve nove izloženosti/klijenti svoj početak imaju u fazi 1, osim POCI imovine, što uključuje i sve izloženosti/klijente koji nisu obuhvaćeni kriterijima za Fazu 2, Fazu 3 i POCI. Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu 12mECL-a (Izračun očekivanih gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou). U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnih procenta definisanih Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti i Internom metodologijom umanjenja vrijednosti prema MSFI 9 primjenjuju se minimalni procenti (izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti,

izloženosti po osnovu finansiranja – 1% izloženosti a za sve ostale izloženosti – 0,5% izloženosti).

Nivo kreditnog rizika 2 – izloženosti/klijenti za koje je evidentirano značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobravanja, a ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu LEL (izračuna očekivanih gubitaka na cjeloživotnom nivou). Od 1.1.2021. godine u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti i Internom metodologijom umanjenja vrijednosti prema MSFI 9 primjenjuje se minimalni procenat kako slijedi izloženosti po osnovu finansiranja – 8% izloženosti a za sve ostale izloženosti – 5% izloženosti.

Nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti/klijenti za koje postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti, izloženosti koje su označene kao defaultne tj. oni klijenti koji su u statusu nemogućnosti izmirenja obaveza, u skladu s ranije definiranim statusom defaulta. U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti primjenjuju se minimalni procenat definisan Programom.

POCI - Finansijska imovina koja je kupljena ili nastaje kao kreditno umanjena imovina je posebna klasa finansijske aktive u smislu standarda i tretmana izračuna umanjenja vrijednosti. Za ovu imovinu procjena očekivanih kreditnih gubitaka se uvijek radi na cjeloživotnom nivou (bilo u fazi 2 ili fazi 3), a za diskontovanje očekivanih novčanih tokova se koristi kreditno prilagođena efektivna profitna marža.

Prilikom procjene ECL-a Banka u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti razmatra različite scenarije i to za fazu 1 i fazu 2 jedan scenario, dok se za fazu 3 i POCI koriste dva scenarija vjerovatnoće definisana u skladu sa Programom.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeca, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate.

5.5.2. Ukupna prosječna izloženost Banke

(000 BAM)

<i>Kategorija izloženosti</i>	<i>Neto vrijednost izloženosti na kraju razdoblja</i>	<i>Prosječna neto vrijednost izloženosti tokom razdoblja</i>
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	436.500	348.112
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	3.847	3.090
Izloženosti prema subjektima javnog sektora		
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama		
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama		
Izloženosti prema institucijama	153.882	150.775
Izloženosti prema privrednim društvima	313.649	294.081
Izloženosti prema stanovništvu	282.622	267.560
Izloženosti obezbijedene nekretninama	449.068	433.936
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	17.612	9.008
Visokorizične izloženosti		
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica		
Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom		
Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima		
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	364	470
Ostale stavke	48.907	49.814
Ukupno	1.706.451	1.556.846

Za potrebe objave informacija Banka smatra da su sljedeće kategorije izloženosti značajne:

- Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama
- Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima
- Izloženosti prema institucijama
- Izloženosti prema privrednim društvima
- Izloženosti prema stanovništvu
- Izloženosti obezbijedene nekretninama
- Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
- Ostale stavke.

5.5.3. Geografska podjela izloženosti prema značajnim područjima

(000 BAM)

Kategorija izloženosti	BiH	Hrvatska	Austrija	Njemačka	Turska	Regija Europe	Ostale zemlje	UKUPNO
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	436.500	0	0	0	0	0	0	436.500
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	3.847	0	0	0	0	0	0	3.847
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	8.618	17.607	32.127	13.924	81.606	0	0	153.882
Izloženosti prema privrednim društvima	312.191	34	0	0	1	0	1.423	313.649
Izloženosti prema stanovništvu	281.021	0	0	353	0	277	971	282.622
Izloženosti obezbijedene nekretninama	445.955	37	0	534	0	754	1.788	449.068
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	17.450	0	0	0	0	0	162	17.612
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	317	0	0	0	0	0	47	364
Ostale stavke	48.907	0	0	0	0	0	0	48.907
Ukupno	1.554.806	17.678	32.127	14.811	81.607	1.031	4.391	1.706.451

Banka je na poziciji Ostale zemlje prikazala izloženosti prema klijentima čije je sjedište u slijedećim zemljama: Sjedinjene Američke Države, Saudijska Arabija, UAE, Bahrein, Irak, Irska, i dr.

5.5.4. Podjela izloženosti prema vrstama djelatnosti

(000 BAM)

Kategorija izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vadenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snadbijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanitacije životne sredine	Građevinarstvo	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Poslovanje nekretninama
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema privrednim društvima	4.430	14.500	96.150	3.557	1.280	48.918	12.137	4.411	2.626
Izloženosti prema stanovništvu	2.115	21	10.590	134	580	8.112	5.990	431	34
Izloženosti obezbijedene nekretninama	7.173	1.602	77.978	7.325	281	33.039	10.377	8.626	11.448
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	168	315	3.721	0	0	3.444	151	1.326	337
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	39	103	0	5	0	0	10
Ostale stavke	0	0	108	0	0	128	0	7	249

5.5.5. Podjela izloženosti prema vrstama djelatnosti – nastavak

(000 BAM)

Kategorija izloženosti	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Finansijske institucije i banke	Fizička lica	Informacije i komunikacije	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala	Ukupno
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	436.500	0	0	0	436.500
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	2.981	0	0	0	0	866	0	0	0	3.847
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	153.882	0	0	0	153.882
Izloženosti prema privrednim društvima	9.924	2.510	1	480	2.468	246	2.034	1.835	446	3.444	102.252	313.649
Izloženosti prema stanovništvu	2.061	880	1	379	1.368	2	175	46	222.198	838	26.667	282.622
Izloženosti obezbijedene nekretninama	20.849	2.495	71	640	5.696	0	3.814	0	158.225	2.070	97.359	449.068
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	3.649	37	0	42	33	0	1	0	1.504	1	2.883	17.612
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	23	0	0	0	0	0		65	0	119	0	364
Ostale stavke	19	0	217	0	6	0	648	46.382	1.022	32	89	48.907

5.5.6. Preostala ročnost izloženosti druge ugovorne strane

(000 BAM)

R B	Kategorija izloženosti	≤ 1 god	> 1 god ≤ 5 god	> 5 god	Nije navedeno dospijeće	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	436.500	436.500
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	2.927	0	920	3.847
3	Izloženosti prema institucijama	76.467	2.424	0	74.991	153.882
4	Izloženosti prema privrednim društvima	120.831	118.235	72.595	1.988	313.649
5	Izloženosti prema stanovništvu	41.010	88.141	145.933	7.538	282.622
6	Izloženosti obezbijedene nekretninama	80.176	126.789	242.080	23	449.068
7	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	7.802	2.307	7.456	47	17.612
8	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	364	364
9	Ostale stavke	0	0	0	48.907	48.907

5.5.7. Bruto izloženost po grupama i značajnim privrednim granama

Banka je definisala da su dospjela nenaplaćena potraživanja sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospeljeća (po osnovu glavnice, profitne marže, naknada, plaćenih garancija i ostalih dospjelih obaveza).

U nastavku je tabelarni pregled izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja po skupinama izloženosti i djelatnosti.

(000 BAM)

R B	Kategorija izloženosti	Izloženost u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja - glavnica	Ispravke vrijednosti dospjelih potraživanja	Izloženost koja nije u statusu neizm. obaveza	Ispravka vrijednosti izloženosti koje nisu u statusu neizm. obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	436.937	437
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	0	3.940	93
3	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	154.531	649
4	Izloženosti prema privrednim društvima	0	0	957	56	319.948	6.299
5	Izloženosti prema stanovništvu	0	0	1.269	59	286.529	3.907
6	Izloženosti obezbjedene nekretninama	0	0	916	40	459.666	10.598
7	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	47.337	29.725	23.629	21.485	0	0
8	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	364	0
9	Ostale stavke	0	0	0	0	48.910	3

5.5.8. Bruto izloženost po značajnim privrednim granama

(000 BAM)

RB	Kategorija izloženosti	Izloženost u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja - glavnica	Ispravke vrijednosti dospjelih potraživanja	Izloženost koja nije u statusu neizmirenja obaveza	Ispravka vrijednosti izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	413	245	402	214	14.063	345
2	Vađenje ruda i kamena	833	518	819	509	16.434	310
3	Prerađivačka industrija	8.727	5.006	3.577	3.313	189.747	4.883
4	Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	1	0	0	0	11.417	296
5	Snadbijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanitacije životne sredine	0	0	0	0	2.194	54
6	Građevinarstvo	6.073	2.629	2.689	2.017	92.080	1.879
7	Saobraćaj i skladištenje	2.599	2.448	2.488	2.270	29.409	905
8	Smještaj, priprema i posluživanje hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	1.579	253	82	7	13.951	475
9	Poslovanje nekretninama	457	120	5	1	14.624	258
10	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	5.904	2.255	1.247	1.156	34.220	1.344
11	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	148	111	88	48	6.028	143
12	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	3.348	79
13	Obrazovanje	112	70	25	21	1.566	66
14	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	240	207	253	203	9.688	151
15	Umjetnost, zabava i rekreacija	1	1	0	0	254	6
16	Ostale uslužne djelatnosti	2	2	0	0	6.378	72
17	Finansijske institucije i banke	0	0	1	0	640.693	1,116
18	Djelatnost domaćinstava kao poslodavaca, koja proizvode različitu robu i usluge za sopstvenu upotrebu	0	0	0	0	0	0
19	Fizička lica	6.630	5.126	3.250	1.961	387.038	5.148
20	Ostalo neraspoređeno	1	0	0	0	370	3
21	Informacije i komunikacije	2	2	4	0	6,663	160
22	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala	13.615	10.732	11.841	9.920	230.661	4.293
23	Ukupno	47.337	29.725	26.771	21.640	1.710.826	21.986

5.5.9. Promjene u ispravkama vrijednosti tokom perioda

Tabela u nastavku prikazuje promjene ispravki vrijednosti i rezervi za kreditne gubitke u toku godine

(u 000 BAM)

		Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje 31.12.2020.	28.704	19.161
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	15.441	34.761
3	Iznos smanjenja ispravki vrijednosti	-10.684	-31.936
4	Računovodstveni i trajni otpis u toku godine	-3,736	0
5	Završno stanje	29.725	21.986

5.5.10. Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite

Banka koristi standardizirani pristup u procjeni kreditnog rizika. U nastavku su informacije o izloženosti kreditnom riziku i efektima smanjenja istog:

(u 000 BAM)

Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite		Rizikom ponderisana aktiva	
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	436.500	0	436.500	0	0	0
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	3.838	9	3.838	9	2.937	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	146.876	7.006	146.876	7.006	53.817	3.503

Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite		Rizikom ponderisana aktiva	
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti
Izloženosti prema privrednim društvima	172.239	141.410	169.400	139.649	169.281	8.462
Izloženosti prema stanovništvu	234.673	47.949	233.568	47.840	177.993	3.207
Izloženosti obezbijedene nekretninama	424.221	24.847	422.594	24.763	347.634	6.126
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	16.501	1.111	16.460	1.111	18.348	555
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima	0	0	0	0	0	0
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	364	0	364	0	364	0
Ostale stavke	48.888	19	54.500	1.973	21.486	4
Ukupno	1.484.100	222.351	1.484.100	222.351	791.860	21.857

5.5.11. Korištenje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika

Za potrebe izračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, Banka koristi kreditne rejtinge vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika i to:

- a) Moodys
- b) Fitch
- c) Standard & Poor's

Povezivanje vanjskog kreditnog rejtinga sa stepenima kreditne kvalitete i pripadajućim ponderima Banka definiše u skladu sa odlukom FBA.

Banka vanjske kreditne rejtinge koristi za kategorije izloženosti prema institucijama.

Izloženosti prema institucijama kojima je dodijeljen stepen kreditne kvalitete, u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju čekivanih kreditnih gubitaka, rasporedjene su u nivo kreditnog rizika 1.

U nastavku je prikaz vrijednosti izloženosti prije i nakon smanjenja kreditnog rizika povezanog sa svakim stepenom kvalitete:

(u 000 BAM)

Stepen kvalitete	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite	Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite
1	0	0
2	0	0
3	39.085	39.085
4	0	0
5	81.404	81.404
6	0	0

6. Podaci o finansijskoj poluzi

Omjer finansijske poluge uveden je kao nerizično zasnovan kapitalni zahtjev koji je dodatak kapitalnim zahtjevima zasnovanim na rizicima. Odluka o izračunavanju kapitala banke definiše da banke izračunavaju i objavljuju omjer finansijske poluge koji je zasnovan na računovodstvenim vrijednostima kao relevantnoj mjeri izloženosti za imovinu. Posebne regulatorne mjere izloženosti odnose se na vanbilansne izloženosti koje moraju biti dodane kako bi se utvrdila ukupna izloženost finansijskoj poluzi.

U nastavku su predloženi podaci o stopi finansijske poluge, izračunati u skladu sa članom 37. Odluke o izračunavanju kapitala banke.

(000 BAM)

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 10%	14.363
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20%	11.215
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50%	11.321
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 100%	0
Ostala imovina	1.487.596
(-) Iznos odbitnih stavki aktive - osnovni kapital u skladu sa članom 37. Odluke o izračunavanju kapitala	-3.496
Izloženosti stope finansijske poluge	1.520.999
Kapital	
Osnovni kapital	145.201
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge	9,55%

7. Izloženost riziku likvidnosti

Likvidnosni rizici su rizici gubitka koji proizilaze iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane depozite po dospijeću.

Likvidnosnim rizicima smatraju se:

- rizik finansiranja likvidnosti i
- rizik tržišne likvidnosti

Ciljevi, politike i odgovornost upravljanja rizikom likvidnosti su opisani u poglavlju Strategije i politika upravljanja rizicima.

U tabeli je prikazan pokazatelj koeficijenta pokriva likvidnosti na dan 31.12.2021. godine.

OBRAZAC - Likvidnosna pokrivenost - Izračuni LCR		
Br.	Stavke	Iznos (000 BAM)
1	Zaštitni sloj likvidnosti	333.956
2	Neto likvidnosni odlivi	116.686
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	286%
Izračun brojnika		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete (u skladu s članom 24. Odluke): neprilagođen	333.956
5	Odlivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
6	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
7	Osigurani odlivi novca	0
8	Osigurani prilivi novca	0
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	333.956
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta u skladu s članom 24 Odluke.: neprilagođena	0
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "prije primjene gornje granice"	0

OBRAZAC - Likvidnosna pokrivenost - Izračuni LCR		
Br.	Stavke	Iznos (000 BAM)
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "nakon primjene gornje granice"	0
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete	0
16	Vrijednost imovine nivoa 2a u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	0
17	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
18	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	0
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	0
21	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	0
22	Vrijednost imovine nivoa 2b u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	0
23	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
24	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	0
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	0
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	0
28	Iznos viška likvidne imovine	0
29	Zaštitni sloj likvidnosti	333.956
Izračun nazivnika		
30	Ukupni odlivi	276.101
31	U cjelosti izuzeti prilivi	0
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	0
33	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	159.416
34	Smanjenje za "u cijelosti izuzete prilive"	0
35	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	0
36	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	159.416
37	Neto likvidnosni odliv	116.686
Stub 2		
38	Zahtjev iz Stuba 2	0

8. Izloženosti u vlasnička ulaganja u knjizi trgovanja

Na dan 31.12.2021. Banka je imala portfolio vlasničkih ulaganja ukupne vrijednosti 364 hiljada BAM. Portfolio vlasničkih ulaganja se dijeli na sljedeće kategorije:

- Vlasnička ulaganja raspoloživa za prodaju,
- Ulaganja koja se ne drže radi trgovanja.

Vlasnička ulaganja raspoloživa za prodaju kotiraju na Sarajevskoj berzi i metoda njihovog vrednovanja je kroz račun dobiti i gubitka, dnevno po tržišnim cijenama.

Ulaganja koja se ne drže radi trgovanja i koja ne kotiraju na berzi, evidentiraju se po trošku sticanja.

Vrsta ulaganja	Portfolio	Kotira na berzi	Metoda vrednovanja	Vrijednost 31.12.2021. (u 000 BAM)	Realizirani dobit/gubitak dividenda (u 000 BAM)	Realizirani dobit/gubitak tržišna vrijednost (u 000 BAM)
Javna preduzeća	Raspoloživo za prodaju	Da	Tržišna vrijednost	222	13,2	47
Privatna preduzeća	Raspoloživo za prodaju	Da	Tržišna vrijednost	67	3	19
Privatna preduzeća	Ulaganja koja se ne drže radi trgovanja	Ne	Trošak sticanja	75	0,5	-

9. Izloženost kamatnom riziku/riziku profitne stope

Banka kamatni rizik/rizik profitne stope računa na mjesečnom nivou. Izloženost kamatnom/profitnom riziku mjeri se na osnovu osjetljivosti finansijskog rezultata i kapitala Banke na moguća negativna kretanja kamatnih/profitnih stopa. Efekat negativnog kretanja kamatnih/profitnih stopa na finansijski rezultat i kapital izračunava se množenjem GAP-ova pretpostavljenim promjenama kamatnih/profitnih stopa (ponderi se baziraju na procijenjenom standardnom kamatnom šoku od 200 baznih poena tokom vremena i procijenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu).

U tabeli je prikazana promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige na datum 31.12.2021. g.

000 BAM	+200 baznih bodova	-200 baznih bodova
Uticaaj promjene kamatnih stopa na neto prihod	9.157	-9.157

10. Interna procjena adekvatnosti kapitala – ICAAP

Banka je uspostavila proces interne procjene adekvatnosti kapitala u skladu sa svojom veličinom i svojim rizičnim profilom kao i tolerancijom prema rizicima.

ICAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom za upravljanje rizicima kao i planom kapitala. Cilj ICAAP-a je jasno određivanje nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Mjerenje i procjena ICAAP-a

Banka provodi ICAAP jednom godišnje sljedećim procesom:

- Identifikacija rizika kojim Banka procjenjuje postojanje i značajnost rizika u skladu sa Matricom rizika.
- Značajnost rizika se određuje korištenjem kombinacije kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja uzimajući u obzir vjerojatnoću njihovog događanja kao i uticaj na poslovanje Banke. Analiza kvantitativnih i kvalitativnih kriterija obuhvata sve kriterije nezavisno da li su oni redovni ili se pojavljuju vanredno.
- Izračun potrebnog internog kapitala se vrši za sve rizike obuhvaćene kvantitativnim tretmanom, a na osnovu Metodologije za izračun ICAAP-a. U odnosu na regulatorni kapitalni zahtjev, potrebni interni kapitalni zahtjev obuhvata širu listu rizika.
- Izračun i održavanje adekvatnosti internog kapitala održava se na sličan način kao i regulatorni kapital. Banka prati da je u svakom trenutku regulatorni kapital veći od internog kapitalnog zahtjeva.
- Testiranje otpornosti na stres provodi se korištenjem tri scenarija i na osnovu njih se procjenjuje učinak prognoziranih scenarija na pokazatelje poslovanja Banke i interni kapitalni zahtjev.
- Planiranje ICAAP-a se vrši u okviru Plana kapitala i isti je integrisan u proces budžetiranja.
- Izvještavanje o ICAAP-u – u svrhu regulatornog izvještavanja, Banka priprema sveobuhvatan izvještaj o primjeni postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala i rezultatima istog. Izvještaj ICAAP-a sadrži rezultate izračuna i procjene potrebnog internog kapitala. Izvještaj se dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH u zakonski definisanim rokovima.

Izračun i način izračuna internog kapitalnog zahtjeva vrši se za rizike kako slijedi:

- Kreditni rizik - Banka je izvršila prilagodbu standardizovanog pristupa na način da je obračun internog kapitala za kreditni rizik zasnovala na metodama obračuna rizikom ponderisane aktive prema standardizovanom pristupu, uz izmjenu u dijelu da se pri izračunu prihvata samo prvoklasni kolateral (depoziti/garancije).
- Rizik koncentracije - za potrebe obračuna kapitalnog zahtjeva za rizik koncentracije u procesu interne procjene adekvatnosti kapitala koristi se Herfindahl-Hirschman index, kao mjera koncentracije.
- Kamatni rizik/rizik profitne stope u bankarskoj knjizi - za potrebe računanja izloženosti kamatnom riziku/riziku profitne stope, primenjuje se GAP metod kamatonosnog/prihodonosnog repricing-a za promjenu kamatne stope/profitne stope/za 200bp.
- Tržišni/devizni rizik - obračun kapitalnog zahtjeva za devizni rizik je urađen modifikacijom metodologije za računanje kapitalnog zahtjeva za devizni rizik po standardizovanom pristupu. Modifikacija je izvršena pod pretpostavkom promjene kursa na više, odnosno kao prosječna promjena vrijednosti koju kurs jedne valute može da ima u periodu od godinu dana. Izračun se vrši korištenjem metode historijske simulacije ostvarenih kurseva u toku godine.
- Rizik likvidnosti – interni kapitalni zahtjev se posmatra kao trošak kamate/profitne marže na sredstva koja je potrebno pozajmiti kako bi se neutralisao negativni gap u kumulativu po vremenskim korpmama.
- Operativni rizik – interni kapitalni zahtjev za operativni rizik je jednak zbiru pojedinačnih kapitalnih zahtjeva po poslovnim linijama. Kapitalni zahtjev po svakoj poslovnoj liniji se dobija kao proizvod trogodišnjeg prosjeka neto prihoda i pondera po linijama poslovanja.
- Ostali rizici (rizik eksternalizacije, rezidualni rizik, cyber rizik, reputacijski rizik, poslovni rizik, rizik profitabilnosti, rizik kapitala, strateški rizik, rizik usklađenosti, rizik zemlje, rizik nesavjesnog poslovanja i cyber rizik) – Za ostale rizike, obzirom da je učestalost u prethodnom periodu rijetka ili izrazito rijetka, kao i da je potencijalni finansijski efekat nizak i/ili umjeren, Banka za te rizike izdvaja % od ukupnog iznosa izloženosti banke riziku, definisanog u skladu s rezultatima matrice rizika, pomnoženog sa stopom od 12%.

11. Interna procjena adekvatnosti likvidnosti - ILAAP

Banka je uspostavila proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti u skladu sa zakonskim propisima, svojom veličinom i svojim rizičnim profilom. ILAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom za upravljanje rizicima kao i planom likvidnosti.

S obzirom da je ILAAP sveobuhvatan pregled i ocjena internog upravljanja likvidnosti Banke onda je prevashodno obuhvatio cjelokupnu sliku i poslove koji se odvijaju prilikom upravljanja rizikom likvidnosti kao i ostale uticaje (interne i eksterne) na likvidnost banke.

U sklopu ILAAP-a Banka je na sveobuhvatan i detaljan način opisala informacije i praksu banke prilikom upravljanja rizikom likvidnosti u sljedećim oblastima:

- Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti i rizikom izvora finansiranja
- Strategije i trogodišnji plan izvora finansiranja
- Strategiju banke u pogledu internih likvidnosnih zahtjeva i upravljanja kolateralima
- Mehanizam raspodjele troškova likvidnosti
- Upravljanje rizikom unutardnevne likvidnosti
- Testiranje otpornosti likvidnosti na stres
- Plan likvidnosti za nepredviđene slučajeve.

Banka je prilikom definisanja internih likvidnosnih zahtjeva u skladu s zakonskim odredbama definisala dvije vrste internih likvidnosnih zahtjeva:

- Interni likvidnosni zahtjevi koji podliježu zakonskim likvidnosnim zahtjevima
- Interni likvidnosni zahtjevi koje je banka odlučila pratiti a koji ne podliježu zakonskim likvidnosnim zahtjevima

Planiranje likvidnosti se bazira na utvrđivanju, mjerenju i praćenju pozicija finansiranja i novčanih sredstava koja obuhvata tekuće i buduće novčane tokove (materijalno značajne) koji proizilaze iz aktive, pasive i vanbilansa banke. Planovi likvidnosti se prave za period od 3 godine (ali se planiranja vrše i za kraće vremenske intervale).

Rezultat testiranja otpornosti na stres predstavlja sastavni dio procesa planiranja likvidnosti. Scenariji koji su definirani unutar metodologije testiranja predstavljaju alat za testiranje adekvatnosti likvidnosne pozicije. Stresni scenariji služe za provjeru regulatorno postavljenih zahtjeva u vidu likvidnosti kroz primjenu dovoljno nepovoljnih scenarija. Ukoliko rezultati testiranja otpornosti na stres ukažu na neadekvatnosti likvidnosti, Banka donosi i sprovodi adekvatan set mjera za zadržavanje adekvatne pozicije likvidnosti.

Mjere koje Banka planira da preduzme da bi likvidnost bila adekvatna su detaljno razrađene u internim aktima u zavisnosti od kretanja finansijskih pokazatelja banke kao i kretanju lokalnog i internacionalnog finansijskog tržišta, odnosno dijela koji utiče na kretanje finansijskih pokazatelja banke.

12. Neopterećena (nezaložena) imovina i opterećena (založena) imovina

Vrsta imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine
Dati krediti		890.585
Ulaganja u dužničke instrumente		0
Ulaganja u vlasničke instrumente		364
Ostalo		646.712

13. Nekvalitetne i restrukturirane izloženosti i kolateral stečen preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka

Proces klasifikacije aktive Banke i utvrđivanje nivoa kreditnog rizika je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Tabela u nastavku prikazuje kreditnu kvalitetu finansiranja razvrstanu u nivoe kreditnog rizika, te razvrstanu po sektorima prema NACE kodu. Također, u istoj tabeli prikazana je kvaliteta restrukturiranih izloženosti po nivoima kreditnog rizika.

Dalje, u nastavku je tabelarno iskazano stanje nekvalitetnih finansiranja i njihove promjene u toku izvještajnog perioda. U svim gore navedenim podacima Banka iskazuje glavnice finansiranja.

	Nivo kreditnog rizika 1		Nivo kreditnog rizika 2		Nivo kreditnog rizika 3		Ukupni bruto krediti po svim nivoima kreditnog rizika	Očekivani kreditni gubici za Nivo 1 kreditnog rizika		Očekivani kreditni gubici za Nivo 2 kreditnog rizika		Očekivani kreditni gubici za Nivo 3 kreditnog rizika		Ukupni očekivani kreditni gubici
		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti			Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti	
1. Ukupni krediti prava lica (1.1. do 1.21.)	413.822	109	58.522		38.637	10.123	510.981	8.729	1	5.661		23.784	8.948	38.174
1.1. A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	10.109		1.605		412	180	12.126	205		131		244	167	580
1.2. B Vađenje ruda i kamena	13.304				819		14.123	309				509		818
1.3. C Prerađivačka industrija	111.732	85	22.596		8.621	2.325	142.949	2.383	1	2.173		4.932	2.197	9.488
1.4. D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	8.993		1.233				10.226	186		107				293
1.5. E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1.224		277				1.501	30		22				52
1.6. F Građevinarstvo	43.631		7.575		5.950	1.436	57.156	962		632		2.541	1.187	4.135
1.7. G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	147.365	24	9.284		13.399	4.586	170.048	3.045		907		10.529	3.937	14.481
1.8. H Prijevoz i skladištenje	13.487		5.981		2.493	1.512	21.961	292		520		2.343	1.397	3.155
1.9. I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	6.330		3.725		1.540		11.595	121		337		245		703
1.10. J Informacije i komunikacije	3.919		534				4.453	93		57				150
1.11. K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	36						36	1						1
1.12. L Poslovanje nekretninama	13.068				389		13.457	255				58		313
1.13. M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	20.533		4.416		4.532		29.481	455		670		2.011		3.136
1.14. N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4.606		530		144	84	5.280	92		43		108	63	243
1.15. O Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	3.072						3.072	78						78
1.16. P Obrazovanje	739		582		103		1.424	14		47		62		123
1.17. Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	7.248		184		235		7.667	133		15		202		350
1.18. R Umjetnost, zabava i rekreacija	242						242	6						6
1.19. S Ostale uslužne djelatnosti	4.184						4.184	69						69
1.20. T Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe														
1.21. U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela														
2. Ukupno stanovništvo (2.1 + 2.2 + 2.3)	359.916	179	13.426	418	6.262	351	379.604	3.766	2	1.238	105	4.792	313	9.796
2.1. Opća potrošnja	161.010	13	2.659	19	3.190	53	166.859	1.712		277	2	2.840	40	4.830
2.2. Stambena izgradnja	185.341	156	10.083	398	2.414	240	197.838	1.875	2	901	103	1.395	240	4.170
2.3. Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	13.565	10	684	1	658	58	14.907	179		60		557	33	796
3. Ukupni krediti (1. + 2.)	773.738	288	71.948	418	44.899	10.474	890.585	12.495	3	6.899	105	28.576	9.261	47.970

Kreditna kvaliteta finansiranja razvrstana u nivoe kreditnog rizika sa pripadajućim iznosima očekivanih kreditnih gubitaka, sektorska struktura kredita i kvaliteta restrukturiranih finansiranja.

Promjene stanja nekvalitetnih finansiranja i pripadajućih očekivanih kreditnih gubitaka:

Promjene stanja nekvalitetnih izloženosti (u 000 KM)			
	Stanovništvo	Privreda	Ukupno
Početno stanje	5.387	30.378	35.765
Umanjenja (-)	4.426	23.492	27.918
Početno stanje (neto)	961	6.886	7.847
Nova nekvalitetna finansiranja (+)	3.450	17.887	21.337
Oporavak nekvalitetnih finansiranja (-)	914	14	928
Naplata i ostala umanjena nekvalitetnih finansiranja (-)	871	6.867	7.739
Računovodstveni otpis (-)	790	2.747	3.537
Krajnje stanje (bruto)	6.262	38.637	44.899
Umanjenja (-)	4.792	23.786	28.578
Krajnje stanje (neto)	1.470	14.851	16.321
Procenat umanjenja	77%	62%	64%

Stečena imovina predstavlja finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. U tabeli ispod prikazani su podaci o ukupnom iznosu kolaterala stečenog preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka.

Kretanje stečene imovine preuzete provedbom izvršnog postupka (u 000 KM)	
Početno stanje (31.12.2020)	7.389
Revalorizacija vrijednosti	2.579
Početno stanje (neto)	4.810
Uknjižena stečena imovina	741
Prodaja stečene imovine	2.976
Investicije u toku SMA	13
Krajnje stanje	5.168
Revalorizacija vrijednosti	4.989
Krajnje stanje (neto)	179